

श्रीगणेशाय नमः ॥ भवानीगणनाथं च नत्वा ब्रह्मादिदेवताः । बालानां च सुबोधाय कुर्वेहं
 लघुसंग्रहम् ॥ १ ॥ आदौ नक्षत्रनामानि अश्विनी भरणी कृत्तिका रोहिणी मृगशिरा आर्द्रा
 पुनर्वसु पुष्य आश्लेषा मघा पूर्वाफाल्गुनी उत्तराफाल्गुनी हस्त चित्रा स्वाती विशाखा अ-
 नुराधा ज्येष्ठा मूल पूर्वाषाढा उत्तराषाढा अभिजित् श्रवण धनिष्ठा शतभिषा पूर्वाभाद्रपद
 उत्तराभाद्रपदा रेवती इति नक्षत्रनामानि । बुधे चोला अश्विनी लिलुलेलो भरणी अइउए कृ-
 त्तिका ओवाविबु रोहिणी वेतोकृत्तिका मृगशिरा कुयड्ड आर्द्रा केकेहिहि पुनर्वसु डुहेहोडा
 पुष्य डिडुडेडो आश्लेषा ममिममै मघा मोटाटिट्टि पूर्वाफाल्गुनी टेटोपपि उत्तराफाल्गुनी पुपणठ
 हस्त पेपोररि चित्रा रुरेरोता स्वाती तिवृतेतो विशाखा ननिनुने अनुराधा नोयायियु ज्ये-
 ष्ठा येयाभेभि मूल सुधाषाढा पूर्वाषाढा भेभोजजि उत्तराषाढा बुजेजोपा अभिजित् पिषुषेपो
 श्रवण गगिगुगे धनिष्ठा गोशाशिथु शतभिषा शेशोददि पूर्वाभाद्रपदा दुथक्क उत्तराभाद्र-

पदा देदोचत्रिखती ॥ अथनीभरणीकृत्तिकापादमेकं मेघः १ कृत्तिकापादत्रयरोहिणीमृगशिरा
 ऽर्द्धवृषः २ मृगशिराऽर्द्धआर्द्रापुनर्वसुपादत्रयंमिथुनः ३ पुनर्वसुपादमेकंपुष्याश्लेषान्तैकैकः ४
 मघाचपूर्वाफाल्गुनीउत्तरापादमेकंसिंहः ५ उत्तरापादत्रयं हस्तत्रिचार्द्धकन्या ६ चित्रार्द्धेस्वाती
 विशाखापादत्रयंतुला ७ विशाखापादमेकंअनुराधाज्येष्ठा वृश्चिकः ८ मूलंचपूर्वाषाढाउत्तराषा
 ढापादमेकंचतुः ९ उत्तराषाढापादत्रयंश्रवणधनिष्ठार्द्धमकरः १० धनिष्ठार्द्धशतभिषापूर्वाभाद्रपदादा-
 त्रयंकुम्भः ११ पूर्वाभाद्रपदादमेकंउत्तराभाद्रपदरिखत्यंतंचमीनः १२ इति होडाचक्रम् ॥ अथ
 योगनामानि । विष्कुम्भः प्रीतिः आनुज्मान् सौभाग्यः शोभनः अतिगरुडः सुकर्मा धृतिः शूलः
 गरुडः वृद्धिः ध्रुवः व्याघ्रातः हर्षणः वज्रः सिद्धिः व्यतीपातः वारियानः परिघः शिवः सिद्धिः
 साध्यः शुभः शुक्लः ब्रह्मः ऐंद्रः वैधृतिः इतियोगनामानि ॥ द्वितीयाथनमीनेषु चतुर्थी वृषकु-
 म्भयोः । मेघकर्कटयोः पृष्ठी कन्यामिथुनयोरष्टमी ॥ १ ॥ दशमीवृश्चिकेसिंहे द्वादशी मकरे

तुले । पूताश्रुतिथयोदग्धाः शुभेकर्मणिर्वजिताः ॥२॥ नन्दा भद्राजयारिक्ताः पूर्णाश्रुतिथयः
 क्रमात् । वारत्रयंसमावर्त्त्रं तिथयः प्रतिपन्सुखाः ॥ ३ ॥ नन्दाङ्गारेसितेभद्रा सोमेचविजया
 तथा । गुरौरिक्ताशनौपूर्णा कालयोगाः प्रकीर्तिताः ॥ ४ ॥ द्वादशीरविनायुक्ता सोमेचैकाद
 शीतथा । दशमीभौमवारेण नवमीबुधसंयुता ॥ ५ ॥ अष्टमीगुह्यायोगे सप्तमीभृगुसंयुता ।
 षष्ठीशनैश्चरेणापि योगाश्चैतेचनिन्दिताः ॥६॥ श्रीपतिः । त्यजरविमनुराधेवैश्वदेवंचसोमे शत
 भिषमपि भौमेचन्द्रपुत्रेश्विनीच । शशधरमपिजीवे सार्षदेवंचशुक्रं रविभुतमपिहस्तेमृत्युयो-
 गा भवन्ति ॥ ७ ॥ मघार्कवारेशशिनिद्धिदेवं आर्द्राकुजेसोमसुतेचमूलम् । गुरोधनिष्ठाभृगुरो
 हिणीचशनौचहस्तायमघरययोगः ॥ ८ ॥ वर्जयेत्सर्वकार्येषुहस्तर्केपञ्चमातिथौ । भौमाश्वि
 नीचसप्तम्यांपृथ्यांचन्द्रैन्दवंतथा ॥ १० ॥ बुधानुराधेचाष्टम्यांदशम्यांभृगुरेवती । नवम्यांगुरुषु
 व्यञ्चैकादश्यांशनिगेहिणी ॥११॥ गृहप्रवेशेयात्रायां विवाहेचयथाक्रमम् । भौमाश्वनीशनौबा

ह्यंगुरोपुष्प्यं विवर्जयेत् ॥ १२ ॥ कुर्योगास्तिथिवारोत्यास्तिथिभोत्या भवारजाः । हुणवङ्ग
 स्वशेष्वेववर्ज्यास्तृतयजास्तथा ॥ १३ ॥ मृत्यु करुचदग्धादीनिन्दौशस्तेशुभान्जगुः । केचिद्या
 म्योत्तरंचान्येयात्रायामेवनिन्दतान् ॥ १४ ॥ ग्रन्थान्तरे । वैधृतिचव्यतीपातंपरिवाद्धंतथैवच ।
 व्याघातेनवननाड्यस्तुवर्ज्यास्सकलकर्मसु ॥ १५ ॥ विष्कुम्भेषाटिकास्तिस्रः शूलेपञ्चप्रकीर्तिताः ।
 वज्रेचनवननाड्यश्च पद्मचगराडातिगण्डयोः ॥ १६ ॥ अथाद्ध्यामः । खौवर्ज्यत्रतुष्कंचसोमेसप्तद्रयं
 तथा । कुजेपष्ठद्रयंचैवध्रुवेपञ्चतृतीयकम् ॥ १७ ॥ गुरौसप्ताष्टकंचैव शुकेवेदतृतीयकम् । शनावा
 द्यन्तपञ्चवारखेलातिनिन्दता ॥ १८ ॥ इत्यर्द्ध्यामः । वारादितोगतयथीद्विध्नापञ्चहृतोप्तकम्
 लब्धसैकनिन्दनाथीशादयकंशुक्रञ्चन्द्रमा ॥ १९ ॥ शौरिजिबिकुजाश्चैव कालहोराधिपास्मृताः ।
 कालहोरासुतत्कार्थं यत्पयोक्तंवासरेस्त्रके ॥ २० ॥ वर्षतिवर्जयेत्पक्षमामान्तेचदिनत्रयम् । घटि
 काद्रयमृक्षान्ते गूहणाद्दिनसप्तकम् ॥ २१ ॥ विपाशैरावतीतिरेशतद्र्याश्चत्रिपुष्करे । वर्जयेत्स

र्वकार्येषु होलिकाप्राग्दिनाष्टकम् ॥ २२ ॥ अथगरुडान्ताः । तत्रवशिष्टः । अश्विनीमघामूला
दौ गरुडोदरुडद्वयंतथा । सेतीसर्पशक्रान्ते गरुडोदरुडद्वयेमतः ॥ २३ ॥ ग्रन्थान्तर्गत्राश्वि-
नीमघमूलादीनि ३ वेद ४ नव ६ नाडिकाः सेतीसर्पशक्रान्ते मास १२ रुद्र ११ रसा ६
स्तथा ॥ २४ ॥ मूलादौवेदघटिकाजायतेयदिमानवः । समाष्टकंपितातस्यमुखंनैवविलोकयेत् २५।
सर्वेषांगरुडजातानां परित्यागोविर्ययते । ततेनादर्शनंकार्थं यावत्पारुमासिकोभवेत् ॥ २६ ॥
अथवाविधानतः शान्तिः कर्त्तव्याशुभमिच्छता । विवाहादिशुभेनेष्टा कर्त्तव्याविध्नकारकः २७ ॥
अथशान्तिविधिः संक्षेपतः । शतौषधीमूलंमृदम्बुरत्नैस्सङ्घीजगर्भैः कलशैः समंत्रैः । कुर्ध्या
ज्जनित्रीसहबालकानां स्नानंशुभार्थीसहहोमदानैः ॥ २८ ॥ शतौषध्यात्रलाभेचसर्वौषधिगणः
स्मृतः । कुष्ठमांसिहरिद्रेदुराशैलेयचन्दनम् । वचाचम्पकमुस्ताचसर्वौषध्योदशस्मृता ॥ २९ ॥
सप्तमृत्तिका । गजस्थानाद्धयस्थानात्तथाचैवचतुष्पथात् । वर्त्मकस्थान्नदीसङ्गाद्राजद्वाराच्च

गोष्ठतः ॥ ३० ॥ अपरमन्यतो ऽवगम्य शान्तिकर्म विधेयमत्राग्रंथविस्तरभयान्नलिखितम् ।
 यतोवालानां ग्रन्थविस्तारोदुस्तर । अथविष्टिः । कृष्णोतृतीयादशमीचरात्रीस्यात्सप्तमीभूतदि
 वाचभद्रां ॥ ३१ ॥ अथभद्रामुत्सवम् । दशम्यामष्टम्यांप्रथमघटिका पञ्चकपरं हीरद्युः सप्तम्यां
 द्विदशघटिकान्तेत्रिघटिकम् । तृतीयाराकायांष्वयमघटिकाभ्यः परभवं शुभंविष्टेःपुच्छं शिवाति
 थिचतुर्थास्तुविरमे ॥ ३२ ॥ अथभद्रापुच्छम् । भेष्वर्कनखनाड्यूर्ध्वभद्रापुच्छंघटीत्रयम्
 क्रमेणोवसितेपक्षेउत्क्रमेणमितेरे ॥ ३३ ॥ अथभद्रावासः । कुम्भेमीनालिसिंहेज्जे विष्टत्रासामेही
 तले । मेपादित्रितयं रुर्के स्वर्गलोकैर्महीतले ॥ ३४ ॥ कन्यातुलामृगेचापेपातालेयत्रतरुलम् । इति
 संक्षेपतस्त्वाज्यकरणम् । अथक्राश्रिच्छुभयोगउच्यते । तत्रराम । सूर्येऽर्कमूलोत्तरपुण्यदासं चन्द्रेश्रु
 तिब्राह्मशशीज्यमेत्रम् । भोमेऽश्व्यहिर्बुध्न्यकृशानुसार्पज्ञेवह्ममेत्रार्ककृशानुचान्द्रम् ३५ जीवेन्त्य
 मेत्राश्व्यदितीज्यधिष्णयंशुक्रेन्त्यमेत्राश्व्यदिति श्रवोभम् । शनौश्रुतिब्राह्मसमीरभानिसर्वार्थसिध्ये-

कथितानिपूर्वैः।३६।सूर्यभाद्रेद४गोदत्तर्कशदिग्१०विश्व१३नख२०संमितेचन्द्रक्षरवियोगाःस्यूदा

कृष्ण	३	०	११	१४	५	१५	८	५५	शुक्र
गतत् घाटवदुम्	५२॥	१	३७॥	०	५	०॥	५५	२४	गतत्घटि
गतत्घटिमत्भद्रा	५	५	५	५	५	५	५	५	परिमत्
मुख गतत्घटिकर्दु	५२॥	५	५	५	५	५	५	५	भद्रापुष्क
स गतत्मत्भद्रा	५	५	५	५	५	५	५	५	सु ।
पुष्कम् ।									

पसंधविनाशकाः॥३७॥श्रीपतिः।नन्दा
शुके सोमपुत्रेचभद्रा रिक्तामन्देलोहिता
ङ्गेजयाच । वाचस्पत्यौयाचपूरुर्णाभिधा
नासर्वास्मभ्वेवसिद्धा तिथिःस्यात् ॥

॥३८॥ रामः। अयोगेसुयोगोऽपिचेत्स्यात्तदानीमयोगंनिहत्येषसिद्धितनोति। परेलमशुद्ध्याकुर्यो
गादिनाशंदिनाद्धोत्तंगविष्टिपूर्वचशस्तम् ॥ ३९ ॥ विष्टिद्गारकञ्चैवव्यतीपातःसवैधृतिः ।
प्रत्यरिर्जनमनशत्रांमन्याह्लात्परतः शुभम् ॥ ४० ॥ इतिशुभयोगः । अथ संक्रान्तिगोचरप्रक
रणम् ॥ पूर्वतोऽपिपरतोऽविसंक्रमात्पुण्यकालवटिकाश्चषोडश । अर्द्धरात्रिसमयादनन्तरंसंक्र

मंपरदिनेहिपुण्यदम् ॥ ४१ ॥ कार्मुकंचपरित्यज्यमकरेयातिभास्करः । प्रदोषेचाहर्द्वगत्रेवात
 दापुण्यंपरेहनि ॥ ४२ ॥ यद्यद्धरात्रिरेवस्यात्सम्पूर्णां संक्रमोरेवे । तदादिनद्रयंपुण्यंस्नानदा
 नादिकर्मसु ॥ ४३ ॥ देवव्दयं २ क ६ त्रयोष्टाष्टौ ८८ नाह्योक्ता ९ सप्तपदाः १६० क्रमात् । वर्ज्याः
 संक्रमणोऽर्कदिः प्रायोर्यस्यतिनिन्दिता ॥ ४४ ॥ संक्रान्त्यथरनक्षत्राद्गणयेच्चत्र ३ षट्क्षत्रि ३
 षट् ६ । पन्थाभोगोव्यथावस्रहानिश्चविपुलंवनम् ॥ ४५ ॥ अन्योद्धृतीयः । यस्मिन् भेभातिच
 न्द्रः करकलिततितौदृश्यमानः प्रदोषेदेयन्तंमभ्यशृङ्गेफलमिहकथितंजन्मनक्षत्रयोगात् । त्रा
 संवित्तस्यलाभंभयमपिकथितंभूपसन्मानताचस्थानत्यागंच लाभंभगणितगतगणकमृक्षयावद्धिती
 यम् ॥ ४६ ॥ अथ ग्रहाणांगोचरफलम् । तत्रश्रीपतिः । सर्वेलाभं ११ गृहस्थितास्त्रि ३ स्व १०
 रिपुष्वर्कः कुजार्कित्रि ३ षट् ६ प्राप्ता ज्या ३ द्य १ स्व १० मन्मथा ७ रिपु ६ शशीखा १०
 स्ता ७ रि ६ वर्जोभृगुः ४ धी ५ धर्मा ६ स्त ७ धनेषु २ वाक्पतिरिः ६ स्वा २ ष्टा ८ म्बु ४

ख १० स्थोबुधः श्रेष्ठोजन्मगृहादिगोचरवित्रैविद्धोनचेत्स्याद्ग्रहेः ॥ ४॥ धेनुः शङ्करुचिरवृषभोकां
 चनपीतवस्त्रं श्वेतश्चाश्वसुरभिरसिताकृष्णलौहमहाजः । सूर्यादीनां मुनिभिरुदि १ तादात्तिगास्तु
 ग्रहाणां स्नानैर्दानैर्हवनबलिभिस्त्वत्रतुष्यन्ति खेटा ॥ ४७ ॥ अपरं प्रहणवर्णापेक्षयादानं देयं सूयं
 भौमप्रीतये रक्तवस्तूनि देयानि बुधशुक्रप्रीतये पीतवस्तु देयं चन्द्रशुक्रप्रीतये श्वेतवस्तूनि देयानि श
 निराहुकेतुप्रीतये कृष्णवस्तूनि देयानि ॥ ४८ ॥ अथ स्नानविधिः । लाजाकुष्ठबलाप्रियंगु
 घनासिद्धार्थं निशादारुभिः । पुंखालोध्रयुतेर्जलैर्निगदितं स्नानग्रहोत्थाघहृत् ॥ ४९ ॥
 अथ ताराबलम् । जन्मभाद्रपण्ये द्वादौ दिनधिष्णवधिः क्रमात् । नवभिस्तु हरेद्भागं शेषं ताराप्रकी
 र्तिताः ५० । जन्मसम्पद्दिपत्त्वे मप्रत्यरिः साधको वध । तथातिमैत्र्यमित्रं च तारानामसहकफलम् । १
 कृष्णे बलवती तारा शुक्ले चन्द्रो बली स्मृतः ४ । सूर्ययुक्ता च्चनत्त्रा देषु पातो विधीयतेः मघा १ इश्ले
 पाच ६ चित्राच १४ सानुराधा १७ तथैव च ॥ ५१ ॥ श्रवणरेवती चैव गणेशे यदश्विभादितः ।

पातसंज्ञेचनक्षत्रेविवाहादिशुभंत्यजेत् ॥५२॥ अथमुहूर्त्तः । तत्रश्रीपतिः । रौद्राहिमित्रपितरोवसु
वारिविश्वेधाविधिः शतमस्य पुरुहूतवन्दिः । नक्तञ्चराश्चवरुणार्यमयानेयश्चप्रेक्तादिनेषुदशपंच
तथा मुहूर्त्ता ॥३॥ निशासुहूर्त्तगिरिशजपादाऽहिर्बुध्न्यपूपाश्विमामयश्च । विधातृचन्द्रादिति
जीविष्युतिरमद्युतिस्त्वाष्ट्रं समीरणाश्च ॥ ५४ ॥ अर्यम्योर्केतुहिनिकिहणोराक्षसत्राह्नसंज्ञौपित्रामे
यौक्षितिसुत दिनेचन्द्रपुत्रेऽभिजिच्च । पित्रब्राह्मोभृदुसुतदिनेसार्पणश्चजीवेभौजङ्गेशौसवितृ
तनयेवर्जनीथोमुहूर्त्तौ ॥ ५६ ॥ आभिजिन्मुहूर्त्तदक्षिणादिगमनवर्ज्यम् सुहूर्त्तैर्मर्वास्मिन् दिक्
श्रूलादिचिन्त्यम् ॥५७॥ मन्देन्दूचत्यजेत्पूर्वे गुरुवारश्चदक्षिणे । पश्चिमेभृदुमानूञ्चकुसौम्या त
थोत्तरे ॥५८॥ आग्नेय्यांसोमगुर्वेश्चनैर्भृत्यारवि भार्गवौ । वायव्यांमङ्गलंचवऐशान्यांबुध-
मन्दयोः ॥ ५९ ॥ इतिसंक्रान्तिगोचरतरावलोपग्रहमुहूर्त्तप्रकरणम् । अथनक्षत्रदेवताः ।
अश्वो १ यमो २ नलो ३ ब्रह्मा ४ चन्द्रो ५ रुद्रो ६ दिति ७ गुरुः । ८ सर्प ९ पितृ १०

भगश्चैव ११ अर्थ्यमात्र १२ दिवाकरः ॥ १३ त्वष्टा १४ वायु १५ कृशान्विन्द्रो १६ मित्रश्चैव १७
 पुरन्दर १८ नित्रमृति १९ सलिलं चैव २० विश्वेदेवो २१ जनार्दन ॥ २२ वसवो २३ वरुणश्चैव २४
 तथैव स्यादजैकपात् २५ अहिर्बुध्न्य २६ स्तथापूषा २७ क्रमात्र तत्र देवताः ॥ ६ ॥ अथ कृष्या
 रम्भः देवज्ञचिन्तामणौ । रेवत्याश्विकरत्रये मृगमधामूलानुराधोत्तराज्येष्ठावासवरोहिणीषुहरिभे
 पुष्ये विशाखासुव । आदित्ये शतभे च सौम्यदिवसे व्यङ्गे वृषे वृश्चिके बीजानां विपनं हलप्रवहणं छेदा
 दिकं शोभनम् ॥ ६ ॥ दशम्ये कादशी चैव तृतीया च त्रयोदशी । सप्तमी पञ्चमी चित्रप्रतिपच्च सुखा
 वहा ॥ ६ ॥ रिक्ताष्टमी विष्टिषु नष्ट च न्द्रेर्त्तारिणोऽसूय्यैर्कजभौमघसे । सिरंशकेवानिशिसन्ध्ययो
 र्वाकृताक्षुषिः पूर्वधनानिहन्ति ॥ ६ ॥ भाद्रत्रये शिरः प्राच्यां याम्यां मार्गत्रये शिरः । फाल्गु
 ने त्रितये पश्चाच्छिरोज्येष्ठा त्रयोत्तरे ॥ ६ ॥ ऊर्ध्वभागत्रयं त्यक्त्वा अधोभागद्वयं तथा । मध्येना
 भिं विजानीयादिति प्राह पराशरः ॥ ६ ॥ यत्र नाभिस्तत्र हलर्धीजोतिः कर्त्तव्या । रामरामग्निप-

आमिपंचाक्षिशुभाशुभम् । अर्काङ्गिताञ्चनक्षत्राल्लङ्गलंचकमीरितम् ॥ ६६ ॥ इतिहलचक्रम्
 अथबीजोसिः । राहुभद्रष्टकंयावद्द्वादशंशोडशंतथा । विंशन्मितेतथा चान्त्येवेदसंख्यास्त्यजे
 लुथः ॥ इतिविजोसिचक्रम् ॥ सोमसोम्ययुरुशुक्रवारासराःसर्वकर्मसुभवन्तिसिद्धिदाः । भानुभौमश
 निवासरेषुचमोक्तमेवलुकर्मसिद्धयति ॥ ६८ ॥ अथ वस्त्रपरिधानंनवान्नंच ॥ स्वत्यांकरपंच
 काश्विवसुभेवस्त्रंबुधादित्रये पुंसांपुष्यपुनर्वसूसुरसुरोहिरण्यपिश्रेयसी । एतेष्वेवनवान्नमत्रचमृ
 गोविष्णोश्चभंशस्यतेचंद्रार्कावपिमीनगोयुतिभिः सार्द्धतथामन्मथम् ॥ ६९ ॥ हस्ताश्विपुष्य
 मृगवासवरोहिणीयुचित्रेत्तरानिऋतिमित्रविशाखभेषुप्रयासु पादपवित्रिशुभदेनराणांचारेषु
 चन्द्रबुधभार्गववाक्पतीनाम् ॥ ७० ॥ द्यगस्त्रिरेतनीचापिशुभेः केन्द्रत्रिकोणगैः । पापैस्त्रिपद्द
 शायस्थैः वृक्षाद्यारोपणंहितम् । अथनृपदर्शनं ॥ चित्रेत्तरौविष्णवधातुप्रपापुष्य श्रविष्ठाश्विमृ
 गानुराथा । शुभाश्चतारातिथिवारयोगमहीपतीनांशुभदर्शनंस्यात् ॥ ७१ ॥ अथमद्यारम्भः । मया

वरुणपूर्वासुमूलार्द्राभरणीषुच । पौरहृतेचसार्पेचमद्यारम्भः शुभावहः ॥७२॥ अथपशुनांक्रविक्रयः ।
 वातद्रयेचादिति भद्रयेचवसुद्रयेपौष्ययुगेचमौग्धे । शक्रेचमूलेपितृभेशुभेऽच्छिकुर्यात्पशुनां क्रयवि
 क्रयंच ॥७३॥ क्रयक्षेविक्रयोनेष्टेविक्रयक्षेक्रयोपिन । पौष्णाम्बुपाश्विनीवात श्रवश्चित्राक्रयेशुभाः
 ॥७४॥ अथविप्रणिः । कुम्भराशिमपहायसाधुषुद्रव्य २ कर्म १ भव १ ? नृति १ वर्तिषु । व्ययेषु १२ शुभ
 दायिशुयेमेभार्गेविषणिारिन्दसंयुतेः ॥७५॥ अथगजाश्वदालादिकर्मयशोधरः । हस्तत्रयेऽत्यरिषु
 त्रयेचपुष्याश्विजीवादितचन्द्रभेषु । ज्ञशुक्रचन्द्रकबृहस्पतीनांदलिभवाजान्द्रविधिः प्रशस्तः ७६
 रिक्तावर्जिततिथिषु । अथशुभ्रधारणम् । देवज्ञचिन्तामणौ ॥ दासस्वातिचतुष्टयेऽदितियुगेचित्रो
 त्तरापूषभेरोहिण्यंगुरुभार्गवार्कदिवसेयोगतिथौशोभने । लग्नेगोधटसिंहंभ्रुभवनेशुद्धेविधौशोभ
 नेसन्नाहादिममस्तशुभ्रनिचयारज्ञाहिताधारिताः ॥७७॥ अथवापीकूपतडागादिल्वननम् ॥ तत्र
 रामः । मित्रार्कभ्रुववासवांबुपमघातोयान्त्यपुष्येन्दुभिः पौर्णानवलैस्तनौसुरशुरज्ञैवाशुगोस्वि

धी । कार्यं सर्वजलाशयस्य खननं व्यंभौ गधैस्सेन्द्रैर्भस्तेनृत्यं हि वुकेशु भस्तेन गृहे ज्ञेजे ज्ञाराशी शुभम् ॥ ७८ ॥ ग्रन्थांतरे० प्रद्योतनात्पंचनगाङ्गसूर्यनवेन्दुपङ्क्तिं विशामितेषु भेषु । शतमहर्नवगृहविधेयं तडागवापीखननं शस्तम् ॥ ७९ ॥ अथसेवाकर्गश्रन्यांतरे । रोहिण्युत्तरपौष्णे पुत्रसुवाख्यायो रपि । सेवयेत्स्वामिनं मृत्युशुभवरोदये तिथौ ॥ ८० ॥ स्वर्गाष्टगुणं कृत्वा परवर्गेण योजयेत् । वर्साभिश्च हेरद्भागं योधिकः सौम्यणी भवेत् ॥ ८१ ॥ अ ८ क ५ च ६ ट ४ त ७ प ३ य ३ श २ वर्गाः खगेशमाज्जागसिंहशूनाम् । सर्पाखुमृगीवाननिजपंचमैरिणामष्टौ ८२ अथनौकाघट्टनं चालेनञ्च देवज्ञचिन्तामणौ । त्रिपुत्तरासरोहिण्यां मृगपुष्पैके स्वसौ । मैत्राहि वारुणे पित्र्योपोतकर्मापि भेस्मृतम् ॥ ८३ ॥ शुक्रयुरोभोमवोरु । अथवीराभिचारौ ॥ मूलाद्राभि रणोपित्र्यमृगेसौ म्ये घटेतनौ । सुखेशुकेऽष्टमेशुद्धे सिद्धि राभिचारयोः ॥ ८४ ॥ अथ रोगविमुक्तस्नानम् । ग्रामनृणां मथां कर्गो ज्यस्वर्गा कर्णकी कृत्य हरेत् गजेरितततोख्याता दशांको भवेत् भूयस्वामी समां कएव

शुभदोत्यांज्योत्यदुःखप्रद ॥ ८५ ॥ अत्रयशोधरः । पूर्वासजीवशिववन्हिहारित्रयेषुमूलाश्वि
 वार्द्धकीद्विदेवतमित्रभेषु ॥ वोरच भूमितनयाकृजवाक्पतीनां स्नानंशुभंभवतिरोगविमुक्तका
 नाम् ॥ ८६ ॥ अन्यच्च ॥ लग्नेचर सूर्यकुजेचवोररिक्तातिथौचन्द्रवलेनहीने ॥ केन्द्रत्रि
 कोणेषुभवन्तिपापैः स्नानहितरोगविमुक्तकानाम् ॥ अथ कोशसंग्रहः । तत्रनृसिंहः ॥ रोद्र
 श्रवणपुष्येन्दुमैत्रवासववास्वाम् ॥ त्रीण्युत्तराणिहस्तश्चकोशसंग्रहणेशुभाः ॥ ८७ ॥ अथा
 रामजलाशयसुरप्रतिष्ठा ॥ जलाशयारामसुरप्रतिष्ठासौम्यायने जीवशशांकशुक्रे । दृश्येत्पुत्रदुक्षि
 प्रचरेषुवः स्यात्पक्षेसितस्वक्षितिधिक्रिया ॥ ८८ ॥ रिक्ताश्वर्जदिवसेतिशस्ता शशांकपापे
 खिभवाङ्गसंस्थैः ॥ व्यष्टांत्यगैः सत्खचरैर्मृगेन्द्रसुर्ये घटेकोयुवतौचविष्णुः ॥ ८९ ॥ शिवोन्नयु
 ग्येद्वितनौचदेव्यः छुद्राश्चरेसर्वइमेस्थरक्षे ॥ पुष्येग्रहाविघ्नपसर्पणयक्षभूतादयोन्त्ये श्रवणेजि
 नश्च ॥ ९० ॥ अथनवपर्णफलाद्यशनम् । चण्डेश्वरः मूलाशिवमैत्रकरपुष्यहरीन्द्रभेषु पौष्णो

तत्रायपुनर्वसुवासत्रेषु ॥ वारेषुभूमितनयार्कजवर्जितेषुताञ्चलनूतनफलाद्यशनहितंस्यात् ।
 ॥ ६१ ॥ अथद्रव्यप्रयोगः । तत्ररामः । स्वात्पादित्यमुदुद्धिदेवगुरुभेकर्णात्रयाश्चरे - लग्नेधर्म
 सुताष्टशुद्धिसाहितेद्रव्यःप्रयोगःशुभः ॥ नारेप्राह्यमृगंलुसक्रमादिने वृद्धौकोरऽर्कन्हिये तदद्वंशेषु
 भवेदृणं चतुयेदंयकदाचिद्धनम् ॥ ६२ ॥ अथस्वर्णादिधारणम् ॥ ॥ स्वत्यां वासवेदाज्ञेताथाह
 स्तादिपंचके ॥ नारिणांबुधशुक्रार्कयुरौस्वर्णादिधारणम् ॥ ६३ ॥ अथभैषज्यकर्म ॥ हस्ता
 शिवपुण्णगुरुस्वासवमूलमैत्र चित्रादितीन्दुहरिवारुणवायुभषु ॥ वारेषुसूर्यबुधभार्गववाकृपतीनां
 भैषज्यभक्षणविधिः शुभद्रोनराणाम् ॥ ६४ ॥ अथसूचीकर्म । वासवेज्यादितित्वाण्ड्रमैत्रमैन्दवम
 शिवनी ॥ सूचीकर्मतनुत्राणभेभिर्ऋक्षैः प्रशस्यते ॥ ६५ ॥ श्रीपतिः ॥ वासवोत्तरदत्ताहिपंच
 केयाम्यादिग्गमनेगहगोपनम् । प्रेनदाहतृणाकाष्ठसंग्रहः शथ्यकावितनंनचवर्जयेत् ॥ ६६ ॥ अथ
 नक्षत्रताराज्ञानमाह ॥ तत्ररामः ॥ त्रि ३ त्र्यं ३ ग ६ पंचा ५ गि ३ कुवेद ४ वह्वयः ३

शरैषु ५ नेत्राश्वि २ शरै ५ न्दु १ भू १ कृताः ४॥ वेदा ४ ग्नि ३ रुद्रा ११ श्वियमा २ मि ३
 वधूयो ३ व्य यः ४ शतं १०० द्रि २ द्वि २ रदा ३२ भतारकाः ॥ १७ ॥ अश्वादिरूपंतुरगा
 स्योनिक्षुरो नृणास्वमणीगृहं च । पृषत्कचक्रैभवनं च मंचशय्याकरोमौक्तिः विद्रमंच ॥ १८ ॥
 तौराणंबलिनभंचक्रुच्छलंसिंहपुच्छगजदंतमंचकाः । त्र्यस्त्रिचत्रिचरणाभमर्दलोवृत्तमंचयमलाभ
 मर्दलाः ॥ १९ ॥ अथरात्रिघटिकाज्ञानमाह । तरणव्योममध्यस्थं नक्षत्रं च न गोनितम् । नखध्वंनव
 भिर्भक्तं रात्रौ च गतनाडिकाः ॥ ११० ॥ अथ दिवसघटिकाज्ञानमाह ॥ पादच्छायारसोपेताशशि

अथमेषात्रिंशदष्टपलादिः

मे । ५ । वि । क । सि । क । तु । ५ । घ । म । कु । मा
३ । ४ । ५ । ५ । ५ । ५ । ५ । ५ । ५ । ५ । ५ । ३
४१ । १३ । ४ । ४ । ५ । ३ । ५ । ३ । ५ । ४ । ४ । १३ । ४१

नेत्रेन्दुकैर्भजेत् । लब्धांकैघटिकाज्ञेया शेषपलमि
 होच्यते ॥ ११ । अथप्रसंगेर्नदिनप्रमाणानयनम् ।
 अथनादिवसादलितावसु ८ पंचकरा २ युता ।
 अन्यच्य । अथनादिकवासयामहतागगनानल

चाराशयांकथुताः । परिभजितशून्यसर्षट्टिका कर्काद्रिनिशामकराद्रिदिनम् ३ इतिन
 क्षप्रकरणम् । अथमेषादीनाद्राडपलानि । रामः ॥ क्वब्धयः प्रमितामेषेनाडीचापित्रयस्थ
 ताः । वृषेदेघटीप्रोक्तापलानिचत्रयोदश ॥ ४ ॥ शुभेपंचाब्धयःकर्केषचञ्चद्विधमितास्त
 या ॥ तथाचसिंहवाणाश्चपंचाब्धयइतीरिता ॥ ५ ॥ पंचदशडाशचकन्यायांत्रागाराम
 पलानिच ॥ उत्कमेणतुलादोस्याद्राशिमानंप्रयोजयेत् ॥ ६ ॥ अथसमयशुद्धिः ॥ तत्रवात्स्यः
 वकेचवातिचोरोत्रिदशपतिगुणैर्द्वैत्यपूज्येचलुप्तेगुर्वादित्यऽधिमामेदिवसकगविधोसंगमैत्रैत्रपौषे ॥
 विष्ट्यांकेतूदेयवायदिचसुरगुरौ सिंहसंस्थमधेज्येवप्लुप्तेचवोढः सुनियतमरणेद्वकन्यावरस्या
 ॥ ७ ॥ अन्यच्च ॥ नाचस्थोसिंहगोवायदिभवतिगुरुःसूर्यशशैचत्नेनः संशुक्तोवायदस्या
 ह्यशतघृणिनाक्षीणरूपीथवातः ॥ ८ ॥ यात्रागेहविवाहंश्रुतिमरविधिर्गज्ञचूडादिसर्व वा-
 पीचोद्यानकूपंनभवतिशुभदयंद्यादिष्टचलौके ॥ ९ ॥ अतिचारगतेजीवितंगार्शिनैवचेत्सुनः ।

लुप्तसंवत्सरोज्ञेयःकुंभा जोक्षभषैर्विना ॥ १० ॥ सिंहगुरौगतेकार्योनिविवाहःकदाचन । मेप-
 स्थेऽपिद्विवांनार्थसिंहस्थोऽपिशुभप्रः ॥ ११ ॥ नर्मदापूर्वभागेतुशोरास्योत्तरदक्षिण ॥ गराड
 क्याःपश्चिमभागेमकरस्थोनदोपभाक् ॥ १२ ॥ मृगराशिगतेजीवेदिनषष्टिपरित्यजेत् ॥ गर्गादि
 मुनयःसर्वजगदुःसर्वकर्मसु ॥ १३ ॥ वक्रैवातिचारेचह्यष्टाविंशतिवासरान् ॥ वर्जयेत्सर्वका
 र्येषुकेचिदाहुर्महर्षयः ॥ १४ ॥ अथगुरुशुक्रयोर्वृद्धत्राल्यत्वमाह ॥ वृद्धचाल्यंदशहंचनथासप्त
 दिनपरैः ॥ कैश्चित्पंच ५ दिनंप्रोक्तयहंप्रोक्तंतुर्गर्ह्यचित् ॥ १५ ॥ श्रीपतिः । जन्ममासिन
 चजन्मभेतिथौनैवजन्मदिवसेऽपिकारयेत् ॥ आद्यगर्भदुहितुःसुतस्यवाज्येष्ठमासिनचजातुमे
 गलम् ॥ १६ ॥ द्वीज्येष्ठौमध्यमौप्रोक्तौ एकज्येष्ठःशुभप्रदः ॥ ज्येष्ठत्रयंनकुर्वीतविदाहः सर्व
 सम्मतः ॥ १७ ॥ अत्ररामः ॥ चूडाव्रतंचापिविवाहतोव्रताचूडाचनेष्टापुरुषत्रयंतरे ॥ वधु
 प्रवेशाच्चसुताविनिर्गमःपरमासतश्चाब्दविभेदतःशुभ ॥ १८ ॥ एकदिनेमंगलदोषमाह ॥

भ्रातृयुग्मेस्वसृयुगेकन्याभ्रातृयुगेतथा ॥ नकुर्व्यान्मंगलकिंचिदकस्मिन्मण्डपेऽहनि ॥ १९ ॥
 गर्भिणीयस्ववेमातामासादृष्वन्तुपञ्चमात् ॥ तस्यचूडोपनयनेगर्भियावाशिशोभतिः ॥ २० ॥
 वध्वावरस्यापिक्वलेत्रिप्लुरेपनाश्वृजेत्कश्चननिश्चयोत्तरम् ॥ मासोत्तरं तत्रविपाहइष्यतेशांत्या
 यवासूतकनिर्गमैपरैः ॥ २१ ॥ अथकार्यविशेषप्रहशुद्धि । रविशुद्धौगृहकरणंरविगुरुशुद्धौ
 ब्रह्मोद्वाहो ॥ क्षौरंताराशुद्धौ सर्वचन्द्राश्रितंकर्म ॥ २२ ॥ इतिसमयशुद्धिप्रकरणम् । अथ
 सस्कारादिप्रकस्याम् । तत्रजोदर्शनस्नानम् । तत्रगमः ॥ हस्तानिलाशिवमृगौमत्रवसुधुवास्त्रैः
 शकान्वितैः शुभतियोज्ञभवासेरच ॥ स्नायादथातवतीमृगपौष्णवायुहस्ताशिवधातुभिरलं
 लभतेचगर्भम् ॥ २३ ॥ अथगर्भाधानम् । गंडान्त्रिविंथत्यजेन्निधनभं जन्मर्क्षमूलान्तकं
 दाम्भौष्णमथोपरागदिवसंपातंथावैद्यतिम् ॥ पित्राः आह्रदिनंदिवाचपरिघाद्यर्द्धस्वगती
 गमे भान्युत्पातहतानिमृत्युभवन जन्मर्क्षत पापभम् ॥ २४ ॥ भद्रापष्ठीपर्वरिक्तचमन्ध्या ६ ।

३० । ९ । १४ भौमार्काकीनाधरात्रीश्वतसः ॥ गर्भधानंयुतरेद्वर्कमंत्रे ब्राह्मस्वार्तीविष्णु
 वस्वंबुपेसत् ॥ २५ ॥ केन्द्रत्रिकोरोषुशुभेशपापेस्वक्याया ११ रिगैः पुंप्रदृष्टलग्ने ॥ भ्राजांश
 केऽब्जेपिचयुग्मरात्रौचित्रादितिज्याश्विषुमध्यमंतत् ॥ २६ ॥ अथसीमंतपुंसवनविष्णुपूजा ॥
 जीवाकारदिनेमृगेज्यनिश्च्यतिः श्रोत्रादितिब्रध्नभैरिक्ता ४ । ९ । १४ । ५मा ३० कंससा ६ ४ ८
 वर्जतिथिभि १८ मासाधिपेपीवरे ॥ सीमन्तोष्टमषष्ठमासशुभदैःकेन्द्रत्रिकोरो १ । ४ ।
 ७ । १० । ५ । ९ । स्वैल लार्भारित्रिषु ११ । ६ । ३ । वा भ्रुवान्त्यसदहैहलग्ने
 चपुंभांशके ॥ २७ ॥ मासेश्वरासितकुजेज्यरवीन्दुसौरिश्चंद्रात्मजास्तनुपचन्द्रदिवान्तरा
 स्युः ॥ स्त्रीणांविधोर्वलमुशन्तिविवाहगर्भ संस्कारयेरितरकर्मसुभर्तुरेव ॥ २८ ॥ पूर्वोदितैः पुं
 सवनंविधेयं मासेतृतीयत्वथविष्णुपूजा ॥ मासेऽष्टमेविष्णुविधातृजीवित्गनेशु मृत्युगृहेच
 शुद्धे ॥ २९ ॥ अथप्रसूतिस्नानम् । पौष्णभुवेन्दुकुवातहयेषुमूति स्नानंसमैत्रभरवीज्यकुजे

पुशस्तम् ॥ दार्द्रात्रयंश्रुतिमघान्तकमिश्रमूलत्वाद्द्रुतसौरिवसु = षट् ६ रवि १२ रिक्ताति
 ध्याम् ॥ ३० ॥ अथनाश्रकर्म देवज्ञचिन्तामणौ ॥ चित्रानुगतवसुपुष्यमृगार्कवविष्णुधातोत्त
 राशिवरुणादितिरेवतीषु ॥ केन्द्रस्थितेसुरगुरौशुभभेविधौच कार्थ्यशुभेन्हिनियतंशिशुजातक
 र्म्म ॥ ३१ ॥ जातकर्मोत्तानक्षेत्रकेन्द्रगुरुभागव । अष्टि एकादशेनामकुर्थाञ्छुभादिनेशिशोः
 ॥ ३२ ॥ द्वादशेदिदवसेचान्यशुभादिवसेनामकर्मजगुः ॥ अथनिष्काशनम् ॥ ज्येष्ठादित्यकरोत्त
 राशिवविष्टुभेवानुनुराधोचरौ पूषावाह्दकिमूलवासवगुरोमासोत्रि ३ तृथ्ये ४ ऽथवा । मन्दारो
 जिम्कतवाभेरचधवलेपक्षेशुभेरात्रिपेकुर्थादष्टमकेन्द्रकोणरहितेपापेशिशो निष्कमम् ॥ ३३ ॥
 अथान्नप्राशनम् । रेवत्याश्विपुनर्वसूहस्तिुगेब्राह्म्यानुराधागुरुः स्वातीभानुमघाविशावशाखरजनी
 नार्थोत्तरात्वाष्टमे । वारेसूर्यशशाकत्रोधनगुरौशुक्रेज्यरिक्तेतिथा वन्नप्रशनमीरितिमथुनगेक
 याम्पेसूरिभिः ॥ षष्ठमासिसितपक्षशुभः केन्द्रत्रिकोणगैः १ । ४ । ७ । १ । १५ । ३३ ॥ त्रिपडायसते

हरेचन्द्रमृत्वविवर्जिते ॥ ३५ ॥ सप्तम्येकादशीपर्वद्वादशीवर्जिततितौ ॥ शिशूनांशोभनेच
 न्द्रकारयेदक्षमक्षणम् ॥ ३५ ॥ अथकर्गविवः ॥ उष्टेष्टादित्यसमीरणार्कशतभेषुष्यश्रवेष्ठिशिव
 नीचित्रावैष्णवमित्रपौष्णमृगभेवारिद्युवादित्रय ॥ ३५ ॥ ३ या ११ रिः ६ स्व १० गतेखलेचशुभके
 न्द्रत्रिकोणेस्थिते १ । ४ । ७ । १० । १५ वर्षेवायुजिकर्गवैधनविधिः पक्षेसितेशेभिन ॥ ३६ ॥ जन्म
 क्षेजन्ममासेच रिक्तापर्वावेमपुत्र ॥ भद्रायामशुभेचन्द्रेनकुर्व्यात्कर्गवैधनम् ॥ ३७ ॥ अथचूडाकरण
 माह ॥ गीर्वाणाम्बुप्रतिष्ठापरिणयदहना धानगेहप्रवेशाश्चौलराजाभिपेको वृतमपिचशुभने
 वयाम्यायेनेस्यात् ॥ नोवावात्यस्तत्राङ्गसुरगुरुसितयोनेवकेतूदयेस्यात्पक्षचाङ्गत्रकचिज्जहति
 मपरे यावदीक्षांतदुप्रे ॥ ३८ ॥ तत्रद्वैवज्ञाचिन्तामणौ ॥ स्वत्यश्विभुनर्वसूसुरपतौ विष्णुत्रयेर्क
 त्रय सौम्यवाक्पतिभेचसौम्यादिवसेमूर्ध्वेचसौम्यायने ॥ केन्द्र १ । ४ । ७ । १० द्वादशमृत्युकोण
 वा३५६ रहित पापेशुभेकेन्द्रगे १ । ४ । ७ । १० चन्द्रकुंभ ११ मृगा १० इना ६ मिथुन ३ गो २ मी

नेहयाङ्गेशुभा ॥ ३९ ॥ नजन्ममासेनचजन्मभेतिथौविश्वेदशुभतारकासु ॥ शुग्माब्दमासे
 नचकृष्णपक्षचूडानकार्याखलुचेत्रपौषे ॥ ४० ॥ पष्ट्य ६ एमी ८ द्वादशीच १२ रिक्ता ४।१।१४
 पर्वान्वेषुच ॥ गलग्रहेच भद्रायांशुरकर्मनकारयेत् ॥ ४१ ॥ अथनित्यक्षौरम् ॥ श्रीपतिः ॥
 ए ६ कृत्तिकाः पंच ५ मघाखिमत्रोब्रह्माष्टको ८ य श्रुतरुत्तराश्र ॥ क्षोरीसत्रर्षचतुराननोपि
 नप्रणितीतिप्रकटप्रवादः ॥ ४२ ॥ येषुभेषुप्रशंसतिक्षौरकर्ममहर्षयः । शंसंतितेषुभवेवनखदं
 न्तविलेखनम् ॥ ४१ ॥ अथाक्षरारंभः ॥ गणेशविष्णुवाग्रमाप्रपूज्यपञ्चमाब्दकतिथौशिवा ११
 क १२ दिक् १० द्वि २ ए ६ शर ५ त्रिके ३ स्वाबुदक् ॥ लघुश्रवोऽनित्लान्त्यभादितीशतक्षमि
 त्रभेचरोनसत्तनौशिशोर्लिपिग्रहः सतांदिने ॥ ४२ ॥ अथविद्यारम्भः । मृगात्कराच्छ्रुतेस्त्रये
 ऽश्विमूलपूर्विकात्रयेशुद्धयेर्कजीवविच्छित्तोन्हृष्ट ६ शर ५ त्रिके ३। शिवा ११ क १२ दिक्
 १० द्विके २ तिथेषुवान्त्यमित्रमेपरैः शुभरधीतिरुत्तमात्रिकोण ९ । ५ केन्द्र १।४।१० गैःस्मृता

॥ ४३ ॥ अथधनुर्विद्योद्यमो दीपिकायाम् ॥ अदितिगुरुयमार्कस्वातिचित्राग्निपित्र्यशुक्लहरि
 वसुमूलशिखन्दुभाग्यर्क्षकेषु ॥ विशनिशशिबुधाहोविष्णुत्रोधेऽपिपौषे सुसमयतिथियोगेचापाविद्या
 प्रशस्ता ॥ ४४ ॥ अथवृत्तबन्धः । रामः । विप्राणांबृत्तबंधननिगदितंगर्भाज्जनेर्वाऽष्टमे वर्षेवाप्य
 थपञ्चमेक्षितिभुजांपष्ठेतरथैकादशे ॥ वैश्यानांपुनरष्टमप्यथपुनः स्याद्वादशेवत्सरे कालेऽथद्विगु
 रोगतेनिगदितंगोरांतद्राहुबुधाः ॥ ४५ ॥ अथनक्षत्राणि ॥ पूर्वार्वापाढहरित्रयेश्वमृगमेहस्तत्रयेरे
 वती ज्येष्ठापुष्यभगेषुचोत्तरगतेभानौचपक्षोसिते ॥ गो २ मीन १२ प्रमदा ६ धनु ६ वंनचरे ५
 शुक्रेशुरीभास्करे पञ्चम्यांदशमीत्रये १० । ११ । १२ । वृत्तमिहश्रेष्ठंद्वितीयाद्वयोः ॥ ४६ ॥ रामः ।
 कविज्यचन्द्रलग्नपारिपौमृतौवृत्तेऽधमाः ॥ व्य १२ येन्दुभार्गवौतथातनौ १ मृतौ ८ सुते ५ ख
 लाः ॥ ४७ ॥ वृत्तत्रयेऽष्ट ८ षट् ६ रिःफ १२ वर्जिताः शुभाः ॥ त्रिपडाये ३। ६। ११
 खलाः पूरणौगोर्कस्योविधुस्तनौ ॥ ४८ ॥ वसिष्ठः । जीवोदयेजीवगृहोदयेवाजीवांशेकजीवनिरी

खै । धि । ज्य । आ । भा । भा । आ । कृ । का । अ । पो । मा । फा । माम्मा । १२ । ष । भा । का । मा ।
३ । ० । १५ । १० । ८ । ३ । ९ । १२ । ० । ११ । ७ । १५ । मन्वावित्तिपि । ३ । १३ । ० । ३० ।
१५ । ० । १५ । ३० । । १५ । । । । । कृ. पक्ष. शु. प. शु. कृ. । शु. । कृ. । शु. । कृ. ।
। । शु. । शु. । कृ. । शु. । शु. । शु. । ० । शु. । शु. । शु. । शु. । युगावित्तिपय. ।

मन्वन्तरादयद्-
माश्रुतुर्दशोक्ताः
बुधैःपुगायाः।५७

बटुकन्याजन्मराशेश्चिकोणायाद्विसप्तगः ५ । ६ । ११ । २ । ७ ॥ श्रेष्ठो गुरुः ख १० पद ६
 त्र्याद्ये ३ । १ पूज्यान्यत्रानिन्दितः ४ । ८ । १२ ॥ ५८ ॥ स्वोच्चेस्वभेस्वभेमेत्रेवास्वांशिवर्गोत्तमे
 गुरुः ॥ रिष्फाष्टतूर्यगो १२ । ४ । ८ पीष्टोनीचारिस्थः शुभोष्पसन् ॥ ५९ ॥ चैत्रमासेभास्क
 रेमीनसंस्थे कुर्भ्या ३ न्मीब्जीविंधनं ब्रह्मणानाम् ॥ शुक्रास्यास्तंवाक्पतेर्नावत्ताक्येनैवप्रह्याचन्द्रशु
 ब्धोश्चशुद्धिः ॥ ६० ॥ मीनेस्थितेर्कीद्विजपुङ्गवानां वृतस्यवन्धः खलुमासिचैत्रे ॥ नजीवदोषोद्
 विरुद्धदोषोगलप्रदानध्ययनादिदोषः ॥ ६१ ॥ मीनेगीर्ब्याणंमंत्रिणयथदिवसकरेचन्द्रताराशुद्धौ
 च्छाकर्मोपनीतवृतमिहनिनयंतं प्रोच्यते गर्गमुख्यैः ॥ गर्भोद्घर्षाष्ट ८ मेवापरिणयनविधिर्जन्म

१।४।७।१०।५।६॥ क्रूरेचोपचये ३।६।१०।११ स्थितेस्थिरगृहेवोखुधादित्रयेचन्द्रेऽर्केचमहीभृतांसु
 निवैररुक्तोभिषेकः शुभः ॥ ६७ ॥ अथदीक्षाकालः । अस्मत्संग्रहे ॥ वैशाखेश्रावणोत्रैत्रमाश्वि
 नेकार्तिकेतथा ॥ मार्गशीर्षेत्थामाघेफाल्गुनेचशुभावहा ॥ ६८ ॥ शैवागमे ॥ शुक्लपक्षशुभादि
 क्षाकृष्णोमध्यफलप्रदा । पञ्चम्ये ५ कादशी ११ शुक्लासप्तमी ७ चत्रयोदशी १३।६६॥ दशमी१०
 शुक्लपक्षस्यद्वादशी १२ तुविशेषतः॥ तृतीया ३ विहितानित्यंषष्ठीसर्वत्रनिन्दिता ॥६९॥ रामा
 र्चनचन्द्रिकायाम् ॥ स्वौगुरौशूनौसोमेकर्तव्याबुधशुक्रयोः ॥ अश्विनौरोहिणीस्वातीविशा
 खाहस्तभेषुच । ज्येष्ठोत्तरात्रयेष्वेवंकुर्यान्मंत्राभिषचनम् ॥७०॥ तथाच ॥ चित्राद्रां स्वर्तापुष्यं
 मृगाख्यशततारकाः ॥ धनिष्ठा मित्रपित्र्यर्क्षेश्रवणोसर्वदीक्षणम् ॥७१॥ शुभोदयेशुभैःकेन्द्रधर्मात्म
 ज १।४।७।१०।५।६ गृहस्थितेः ॥ सर्वदीक्षाप्रशस्तास्यात्पापश्रौक्षिषडायुगैः ३।६।१।१ ॥ ७२ ॥
 अथमोक्षदीक्षा ॥ श्रीपतिः ॥ देवाचर्थेकर्म १० भावप्रपन्नेपापैर्धर्म ९ स्थानगैर्विद्यर्थहनिः ॥

योगे प्रवृज्यान्हेयसु स्थिरे च कार्यतज्ज्ञैस्तत्र दीक्षासु मुक्तोः ॥ ७३ ॥ सिद्धान्तशेखरे ॥ निन्दि
तेष्वपि कालेषु दीक्षात्काराग्रहणशुभा ॥ रविग्रहेशीघ्रासद्भिर्दीर्घकालेश्चिग्रहे ॥ ७४ ॥ अथ विवाहः ।
तत्र रामः ॥ गुरुशुद्धिवशेन कन्यकानां समवर्षेषु पुण्ड्रकोपरिष्ठान् ॥ रविशुद्धिवशाच्छुभो वरा
णामुभयोश्चन्द्रविशुद्धितो विवाहः ॥ ७५ ॥ तत्र मैथिलः ॥ स्वत्युत्तरोहिणीमृगमघामूलानु
राधाकर स्वातीपुष्यमृगश्रवणमिथुनगोतर्गने विवाहः शुभः । मासाः फाल्गुनमाघमागर्गशुच
योज्येष्ठस्तथामाधवः शस्ताः सौम्यदिने तथैव तथयोरित्ताकुहूवर्जिताः ॥ ७६ ॥ अथ वरक
न्ययोः प्रीतिः ॥ वर्णो योनिश्च भैत्रीचक्रहाराणां गणसंज्ञकम् ॥ वर्गश्च राशिकूटचनार्डीचैतद्युगा
धिकाः ॥ तत्र वर्णाः ॥ कर्कालिमीन ४।८।१२ विप्रयोभयः १ सिंही ५ धनु ६ नृपः ॥
वृषः २ कन्या ६ मृगो १० वैश्यः शूद्रो युग्मं ३ तुला ७ घटः ११ ॥ ७८ ॥ वर्णश्रष्टालुयाना
रीतस्याभर्तान्जीवति ॥ यदि जीवति च द्रुत्तौ विदशानिरतः सदा ॥ ७९ ॥ अथ योनिः ॥

अश्वः शतीषाश्विन्यौरेवतीभरणीगजः ॥ द्वागश्रकृतिकापुष्योनागौचमृगरोहिणी ॥ ८० ॥
 आद्रामूलमपि श्वानौमूषकौभगपैत्रकौ ॥ आदित्याहिश्चमार्जारीआपोविष्णुश्चर्मकटौ ॥ ८१ ॥
 आहिर्बुध्न्यायमगेवाभैत्रिज्यष्टेगौतथा ॥ वसुप्रौष्ठपदेसिंहौ हस्तस्वतीचमाहिणौ ॥ ८२ ॥
 चित्रविशाखेव्याघ्राख्यविभिजिद्विश्वभुक्तौ ॥ योनयःकथिताभानांवेरमेत्रौत्रिचारयेत् ॥ ८३ ॥
 श्रीपतिः ॥ गोव्याघ्रगजसिंहमश्वमहिपंश्रैणचभूरुगं वैरंवानरमेपयोश्चसुमेततद्रिडालेन्दु
 रम् ॥ लोकानांव्यास्तान्यदीपचलात्वाप्रयत्नादिदं दंपत्योर्नृपभृत्ययोरपिसदावज्ज्यः शुभ
 स्यार्थिभिः ॥ ८४ ॥ राशयाधिपालधुजातके ॥ कुज १ शुक्र २ ज्ञे ३ न्द्र ४ कर्क ५ ज्ञ ६ शुक्र ७
 कुज ८ जीव ९ सौरि १० गुरुवः १२ ॥ भेशाः ॥ ८५ ॥ शत्रुमन्दसितसिमश्रुशि
 जोमित्राणशषाखेस्तीक्ष्णांशिंहमरीश्मजश्च सुहृदौ शेषाः समः शीतगोः ॥ जीवेन्दृष्याकराः
 कुजस्यसुहृदोः ज्ञौरिःसितार्कीदौ मित्रसूर्यसिताबुधस्यिहमगुः शत्रुः समाश्चापरे ॥ ८६ ॥

सूरेसौम्यासितावरिर्विसुतोमन्थेऽपरेत्वन्थथा सौम्यार्क्षीसुहृदोसर्माकुजगुरुशुक्रस्यशुषावरी ॥
 शुक्रज्ञौसुहृदोसमः सुरगुरुः सौरस्यवान्येस्यः ॥ ८७ ॥ इतिग्रहमंत्रोचक्रम् ॥ अथगणः ।

अथमंत्रोचक्रंलिखति ।

र	।	च	।	म	।	बु	।	बु	।	शु	।	श	।	श	।	ग्रहा
च	।	पु	।	र	।	च	।	र	।	म	।	च	।	र	।	मि
शु	।	बु	।	म	।	श	।	शु	।	मं	।	रु	।	रु	।	समा
श	।	शु	।	०	।	बु	।	च	।	शु	।	र	।	च	।	मं

शिवभरणिभरोहिणीन्शुचराश्चप्राहुर्मत्याह्वियमुद्गुगणानूनेमतन्मुनीन्द्राः ॥ ८९ ॥ चित्राश्लेषानिर्धृतिपि
 तृभेवासवेर्वार्षक्षेत्राग्न्योर्भेवरुणदहनक्षेत्रक्षेत्रागणोऽयम् ॥ श्रेष्ठाप्रीतिः स्वकुललगणयोर्मध्यमोदेव
 पुसोर्मर्त्यैर्दत्यैर्मरणमैरराक्षैस्सैवसाहुः ॥ ९० ॥ अथवर्गाः ॥ तत्ररामः । अर्चकश्च६४त७प १ ।

तत्रश्रीपतिः ॥ हस्तास्वातीशु
 तिमृगशिरः पुष्यमेत्राश्विमा
 नि पोष्णादित्येजगुरिहबुधोदे
 वसंज्ञानिभानि ॥ पूर्वास्तिस्रः

य ३ श १ वर्गाः खगेशमार्जारसिहशुना ॥ सर्पाखुमृगावीनां निजमञ्च
 मवैरिणामष्टौ ॥ ११ ॥ अथराशुकूटरत्नमालायाम् ॥ पद ६ काण्ट = के
 मृत्युरपत्यहानिः पाणिग्रहःस्यान्नवपञ्चमेपु १५॥ नैस्वयनंद्वादशके २१२ परे
 पुप्रेमातिरेकोहिवधूवरस्य ॥ १२ ॥ ग्रन्थातरे ॥ एकाधिपत्यसमसघकेवात्ताभे
 तृतीयेदशमेचतुर्थे ॥ नाडीवियोगगणनेत्रभावेनचितयेदुद्धहनादिकाले ॥ १३ ॥
 ग्रहभेत्त्वेराशिदोषोनास्ति ॥ अथनाडीहक्रम् । तत्रवसिष्ठः ॥ आवृत्तिविभैस्त्रि
 भिरश्वभाद्याः क्रमोत्कमाभ्यांगणयेदुद्भुनि ॥ यदैकपर्वरायुभयोश्चधिष्णो नेष्टानृना
 र्योभृशमेकनाडी ॥ १४ ॥ राश्यैकेचद्विन्नमृक्षंदयोस्यान्नक्षत्रैक्येराशियुगमंतथैव ।
 नाडीदोषोनोगणानां चदोषोनक्षत्रैक्येपादभेदेशुभस्यात् ॥ १५ ॥ अथपादवेधः
 स्वरोदयो आद्यंशेनचतुर्थांश चतुर्थीशेनचादिमम् । द्वितीयनतृतीयतृतीयेनद्वि

क	रौ	रु	म	स्वा	वि	उ	ध	रे
म	मृ	पु	पृ	त्रि	पु	घ		
अ	आ	इ	उ	ह	ल्य	म	श	पृ

शतनाडिका
आ । म । अ ।

तीयकम् ॥ ६६ ॥ अथविवाहादिवसशोधतम् तत्रादौदशयोगचक्रम् ॥ शून्य०क ? वेद०ऋतवो६
 दश १० रुद्र ११ युक्ताऽ पञ्चक १४ नागशिशिरांशु १८ नवैक १९ स्वाश्विः २० ॥ आद्यर्क्षत
 शशिविवक रभानियुक्त भागंचदेयमुडुभिर्दशयोगचक्रम् ॥ ६७ ॥ वायुवर्षाग्निभूपालचौरः
 मृत्युज्वरा क्रमात् ॥ वज्रवारेक्षतिर्नूनदशयोफलं त्मेभत् । ६८ पृत्तिन्मितेशपांकिविवाहोर्नापद्ध
 अथलत्ता ॥ नक्षत्रं द्वादशंभानुरतृतीयंलतयाकुजः ॥ पृष्ठजीवोष्ठमसौ रिहन्तिद्रक्षिगतः सदा ॥ ६९ ॥
 वामेनसप्तमंचान्द्रिर्नवमंसिंहिकासुतः ॥ पञ्चमंभृगुजोहन्तिद्राविंशपूणंचन्द्रमाः ॥ २०० ॥ अथ
 पातः अस्मत्संग्रहे ॥ सूर्यभात्साप्यमयाचित्राभेत्त्रतथवच ॥ श्रवणोरेवतीप्रोक्तंपातंभमुनिसंमत
 म् ॥ १ ॥ अश्विनी भादितोगरायंपातंभयदिसंमतम् ॥ तद्दिनेचविवाहादिनकर्तव्यंकदाचन । २ ॥
 अथयुतिजामित्रदोषः आन्निः ॥ पापात्सप्तमगः शशीयदिभेवत्पापनचेत्संयुतो यत्नोपिविवर्ज
 येन्मुनिमतो दोषोपिसंकथ्यते ॥ यात्रायांविपदेगुहेपुमपुरोर्गोक्षगोमहा बुद्धाहिविधावावृते

यातदिनेश्च योज्या ॥ ग्रहविभक्तायदियत्रपंचशेषोरुजामिर्नृपधोरमृत्युः ॥६॥ अथोपग्रहाः ॥
भूकम्पः सप्त मर्क्षभवतिसपितृभातपंचमे ५ विद्वुदुक्तः शुलंचवाष्ट ८ संख्येशनिरितिदशमे १०
केतुरष्टादशेच १८ दराडसिः पञ्च १५ संख्येसनवदशमितेनूरशुक्लाप्रदिष्टाधिष्णयोदिः सप्तसंख्ये १२
मुनिभिरभिहितश्चात्रनिर्घातपातः ॥१०॥ भादेकविंशति २१ मितकथितास्तुमोह २१ निर्घात २२
कम्प २३ कुलिशाः २४ परिवेष २५ युक्ताः ॥ एष्विन्दु गेपुनशुभं सलुकर्मकार्यसिद्धि प्रया-
तिदहनान्त्रविषादिकर्म ॥ ११ अथ क्रान्तिसान्यम् ॥ मुहूर्तचिन्तामणौ ॥ पञ्चा ५ स्या-
जाँगो २ मृगौ १० तौलि ७ कुम्भौ १२ कन्या ६ मीनौ १२ कर्कर्य ४ लौ ८ चाप ६ शुभमे ३॥
तत्रान्योन्यचन्द्रमान्वोनिरुक्तक्रान्तेः साम्यनोशुभंगलेतत ॥ १२ ॥ अथपट्टाचक्रम ॥ तत्र
काशीनाथः । पट्टाकारलिखेच्चक्रमष्टकोणसमन्वितम् ॥ यस्मिन्नुक्षेस्थितः सूर्यस्तदाद्यंमध्यमं
त्रयम् ॥ त्रयत्रयं ३ चसर्वत्रततः पूर्वोदितोलिखेत् ॥ १३ ॥ अस्मत्संग्रहे ॥ पक्षद्वयोर्निशुभद

धनलाभमृत्युदोर्भाग्यसंततिस्तुखेविधवान्यसत्ता ॥ धान्यादिसंचयकरीसुखंसंपदाधिमन्यादितः
 फलमुशंतिचसव्यमार्गे ॥ १४ ॥ अथकर्तरीयोगः ॥ तत्रवराहः ॥ त्रिपापप्रहयोर्मध्येचन्दल
 ग्नेभविष्यतः ॥ तदामृत्युंविजानीयात्पंचाब्देनात्रसंशयः ॥ १५ ॥ सौम्ययोगात्कर्तरीयोगो
 नस्यात् ॥ वसिष्ठः ॥ एकागुलोपग्रहपातलताजाभित्रकर्तरीदयास्तदोषाः ॥ नश्यन्तिचन्द्रा
 र्कवल्लोपपत्रेलाग्नेयथार्कान्मुद्ग्येतुदोषाः ॥ १६ ॥ उपग्रहक्षकुल्लिकेपु कालिह्वक्त्रेपुचपाति
 तंभम् ॥ सौराष्ट्र शाल्वेपुचलत्तितंभत्यजेत्तविंश्रकिलसर्वदेशे ॥ १७ ॥ मुहूर्तचिन्तामणी ॥
 जन्मलग्नभयोमृत्युराशौनिष्ठः करग्राहः ॥ एकात्रिपत्येगशीशमैत्रेवानिवदोपकृत् ॥ १८ ॥
 श्रीपतिः ॥ उदयगतनवांशेष्वेशदृशोयुतोवानभवतिथदिष्ट्युः स्यातादानविरस्य । परिणाय
 समयेचैत्रवचास्तोदयेशः स्वपतिसहितदृष्ट्यामृत्युकारीचवच्चाः ॥ १९ ॥ विवाहपटले । भौमे
 लग्ने ? कलत्र ७ नेधनगतेशुकारि ६ सघा ७ ष्ट ८ गेचन्द्रेन्ध्र ८ विलग्न ? षष्ठ ६ निरस्ते

लग्ना १ स्तगे ७ भास्करे ॥ तद्ब्रह्मनुसुते ५ श्रुगौनिधनगे ८ जामित्रगे ७ जायां
 ७ भोधि ४ विलग्न १ कर्म १० निस्तेराहुर्नपाणिग्रहे ॥ २० ॥ रामः ॥ पापैकर्तारिकार
 कौरिपुट्टेहीचिस्तगौकर्तरीदोषोनेवसितेऽरिनीचगृहहपठ ६ दोषोपिन ॥ २१ ॥ श्रीपतिः ॥
 हिवुक ४ धर्म ६ सुतो ५ दय १ कर्मसु १० त्रिदशराजगुगैयादिवासितौ ॥ यदशुभंशुभतां
 समुपैतितच्छुभफलानितरामभिवर्द्धते ॥ २२ ॥ अन्दायनलुतिथिमासभक्षदग्धस्तिथ्यन्धकारण
 वाधिरांगसुखाश्रदोषः ॥ नश्यन्तिविदुरुसितेष्विहकेन्द्रकरोणेतद्रुचपापविद्युत्कनवांशदोषः
 ॥ २३ ॥ लग्नाधिपंविनाद्यनेसर्वेखगानिष्टाः ॥ अथगोधूलिः ॥ नास्यामृक्षनतिथिकरणैवल
 ग्नस्यचिन्तानोवावारेनचलवविधिन्नोमुहूर्तस्यचिन्ता ॥ नोवायोगोनमृतिभवननापिजामि
 त्रदोषोगोधूलिः सामुनिभिरुदितामर्वकार्येषुशस्ता ॥ २४ ॥ अन्यन्तरे ॥ लग्नयदानास्ति
 विशुद्धमन्यद्गोधूलिकं साधुतदावदन्ति ॥ लग्नेविशुद्धे सनिर्वार्थ्युक्ते गोधूलिकं नैव

दन्तिसन्तः ॥ २५ ॥ रामः ॥ अस्तंयातेगुरुदिवसेसौर
लग्नेचेन्द्री ॥ कन्यानाथः तनु १ मदन ७ मृत्यु ८
हजे ३ चन्द्रेसौख्यम् ॥ २६ ॥ अथवधूप्रवेशः ॥
१६ दिनांतराले ॥ शुभः परस्ता द्विपमाब्दमासेदिनेक्ष ५
प्रवेशनक्षत्राणि ॥ भुवक्षिप्रमृदुश्रोत्रवसुमूलमघानिले ।
१२ बुधैरैः ॥ २८ ॥ अथद्विरागमः । देवज्ञचिन्तामणौ ॥
राथाशिवनीहस्तादित्रयपौष्णमूलमृगभैमपालिकुभरवो ।
मकरे १० लग्नेचयात्रातियो नारिणांशुभदेशद्विरागमविधिर्जि
कन्यामीनि ॥ अथपुंनार्योः प्रथमसमागमे । उत्तरत्रयोरि
तीविशाखासु पुंनार्योः संगमः शुभः ॥ ३० कन्या ६ जूक ७
३२

भवनेकेन्द्रस्थिते सद्ग्रहेपापेविक्रम ३ लाम ११ वैरि ६ सहितेद्युने ७ शुभैरीक्षिते । वारेसो
 म्यदिनेष्वविष्टिकरणे शस्तेचरिकाष्टमी राकामारहितेतिथौशुभविधौ दारोपभोगः स्मृतः ॥ ३१ ॥
 दैत्येज्योह्यभिमुखदक्षिणोयदि स्याद्ब्रह्मेयुर्नहि शिशुगर्भिणीनवोद्भाः ॥ चालश्चेद्ब्रजतिविपद्य
 तेनवोद्भाचे द्रव्याभवतिच्छगर्भिणीत्वगर्भा ॥ ३२ ॥ नगरप्रवेशविषयादुद्वप्त्रवे करपीडने वि-
 बुधतीर्थयात्रयोः ॥ नृपपीडनेनववयुप्रवेशने प्रतिभार्गवोभवतिदोषकृन्नहि ॥ ३३ ॥ पित्र्येगृ
 हेचत्कुच पुष्यसंभवस्तदा न दोषः प्रतिशुकसंभवः ॥ भृग्वद्भिरोवत्सवसिष्ठकश्यपात्रीणांभरद्वाज
 मुनेः कुल्लेतथा ॥ ३४ ॥ इतिसयुसंग्रहेविवाहद्विरागमनप्रकरणम् ॥ अथद्ब्रह्मगयात्रायाराहुवि
 चारः ॥ अलिधनुमकारार्केपूर्वसंस्थेजारहुर्घट्यफरतथाजे दक्षिणोसैहिकेयः ॥ वृषमिथुनकुलीर
 पश्चिमेदिग्विभागे हरिणुवतिजुलायां चोत्तरद्वंद्वगाराहुः ॥ ३५ ॥ सोमदत्तः । अग्रतोरारहुवैध-
 व्यं दक्षिणेषुतहाभवेत् ॥ पृष्ठपुत्रवतीप्रोक्तगुवमेसौभाग्यदायिनी ॥ ३६ ॥ पंथाभृगुर्दक्षिणस-

न्मुखस्थो मृगीदृशानामशुभोगेसदा ॥ तथैवराहुः परिकल्पनीयो ह्ययगेनकार्येभृगुजादिलो
 मम् ॥ ३७ ॥ अथयात्राप्रकरणंप्रारभ्यते ॥ तत्ररामः ॥ नषष्ठीनचङ्गादशीचाष्टमीनासिताद्या
 तिथिः पूर्णिमामानरिक्त । हंयादित्यमैत्रेदुजीवांत्यहस्तः श्रवोवासवेरेवयात्राप्रशस्ता ॥ ३८ ॥
 पूषाभात्कृत्तिकाद्ये तु पादेचद्रोव्यवास्थितः ॥ तावच्छुक्रगोभवेदन्धः सन्मुखेदक्षिणे शुभः ॥ ३९ ॥
 अथसर्वाकविधिः ॥ तिथिवारंचनक्षत्रनामाक्षरसमन्वितम् । द्वि २ त्रि ३ चतु ४ भिद्युणितं
 रस ६ सप्ता ७ षट् ८ भाजितम् ॥ ४० ॥ आदिशून्येभवेद्धानिर्मध्य शून्येरिपौभयम् ॥ अन्य
 शून्येभवेन्मृत्युः सर्वाकेविजयिभवेत् ॥ ४१ ॥ श्रीपतिः । मूर्तिः १ कोशो २ धन्विनो ३
 वाहंनानि ४ मंत्रः ५ शत्रुः ६ मार्ग ७ आयु ८ मैनश्च ९ ॥ व्यापार १० श्राप्राप्ति ११
 रप्राप्ति १२ खंलागनात्भावाद्वादशैतेविचत्याः ॥ ४२ ॥ धन्तिभूसाख्याया ३ सि ११ वर्जहि
 भावान्नव्यापारनिवन्तः सूर्यभौमौ । सौम्याः पुष्यंतेवहित्वारिभावं शुक्रश्चास्तिमृत्युमूर्तिस्त-

धेन्दुः ॥ ४३ ॥ अथायोरिष्टयमारीचिच्छक्तिभाजः शुभग्रहाः ॥ प्रयाणेनृपतेर्यस्य हस्तस्था
 तस्यमेदिनी ॥ ४४ ॥ गुरुर्लग्नरविः पृष्ठे रन्ध्रेनेन्दुस्वगच्छतः ॥ यस्यतस्यारिसेनाग्रे खलमै
 त्रीविनास्थिरा ॥ ४५ ॥ गुरौकेन्द्रे १ । ४ । ७ । १० त्रिकोणे ५ । ९ चरवीलाभे ११ चक्र
 मणि १० ॥ कल्याणयोगोऽमुपस्य यातुः कल्याणकृद्देवत् ॥ ४६ ॥ ग्रन्थान्तरे ॥ लग्नारिकर्म
 हिलुकेषुशुभेक्षितशोचूनान्त्य लग्नराहितेष्वशुभग्रहेषु ॥ यातुर्भयं न भवतिप्रत्तरेत्समुद्रय
 द्यश्मनाकिनुमैतारिममागमेन ॥ ४७ ॥ श्रीपतिः ॥ एकेनापिज्ञास्फूजिद्वाक्पतनिायो
 गः प्रोक्तोक्त्रयर्मात्मजेषु १।४ ७।१०।१।५ ॥ द्भ्यामेषांवाधियोगाभिधानं नूनंसर्वैरेवयोगाधि
 योग ॥ ४८ ॥ योगेनतेनृपतयोरिगृह्वृजन्ति क्षेमन्तगमनमागमनञ्चकुरुः । क्षेमयशोरिषु-
 विनाशमथाधियोगयोगाधियोगद्वित्यलभेतथग्निम् ॥ ४९ ॥ जननसमयलग्नान्नैधेनजन्म
 भाद्रानिर्जासिुभवनाद्वाशुभे लग्नयाते । पतिभिरुदितवीर्यं लग्नगैः पार्थिवानांगमनमथवि

षंवा भक्षणां तुल्यमिव ॥ ५० ॥ रत्नकोशे । षष्ठा ६ ष्मान्त्या १२ स्तगते विलग्ननेपयात्रानेदयाशु
 भैरगपिग्रहे ॥ विनश्यतेपां फलत्रलग्ननेपोमृत्पुंकोरोत्येवयतोहिमुपतेः ॥ ५१ ॥ लग्नाधिपेसुष्य
 सुतथनीचगे पुंराजितेनैधनशत्रुगेहे ॥ एवंनृपोयोरिजातयोगे प्राप्नोतिमृत्युयवनावदन्ति
 ॥ ५२ ॥ अथप्रस्थानविधिः ॥ गृहाद्गृहान्तरङ्गर्गः ॥ सीम्नः सामांतरंभृगुः ॥ शरक्षपाद्भद्रा
 जो वसिष्ठोनगराद्बहिः ॥ ५३ ॥ प्राच्यांमहान्तमुनयः प्रवदन्तिसप्तयाम्यामतीवशुभदानीदि
 नानिपञ्च । त्रीण्येवपश्चिमदशिक्षितिनायकानां प्रस्थानकेषुदिवसद्वयमुत्तरेत्यात् ॥ ५४ ॥ मु
 क्त्वागच्छति यदि चैतैलगुडक्षीरपक्वमांसानि ॥ विनिवर्ततेसरुग्णः स्त्रीद्विजमवमान्यगच्छता
 मृत्युः ॥ ५५ ॥ शकुनादिग्रन्थविस्तरभयान्नल्लिखितम् ॥ यतोत्रालानांप्रन्थविस्तरोगुहस्तः ॥
 अन्यद्रन्थाद्वगम्यविरुद्धशकुनं विचार्यैवजत् ॥ सौदामिनीवर्षणवर्जितेषु नाकालेजपूप्रवि
 शेन्नरेन्द्रः ॥ आसतरात्रात्सुवमकुतंषुदिव्यान्तरिक्षाक्षितिजेपुचमम् ॥ ५६ ॥ इतिलघुसंग्रहया

त्राप्रकरणम् ॥ तत्ररामः ॥ यद्भद्रयं ३ क १ सुतेश ५।११ दिग्मित १० मसौग्रामः शुभोनाम
 भात्स्वं वर्गदिगुणविधायपरवर्गाब्जैः शेषितम् ॥ काकिण्यस्त्वनयोश्चतद्विस्तो यस्याधि
 कः सोऽर्थदोयद्द्वारिब्ज ८।४।१२ वैश्य २।६।१० शूद्र ३।७।११ नृप १।५।१ राशीनां
 हितपूर्वतः ॥ ५७ ॥ गो ३ सिंह ५ नक्र १० मिथुनं ३ निवसेन्नमध्ये ग्रामस्यपूर्वककुभोलि ८
 म्या १२ इनाश्च ६ ॥ कर्को ४ धनु १ स्तुलभ ७ मेप १ घटा ११ श्रतद्वर्गाः स्वपञ्चमपराव
 लिनस्यैरन्द्रयाः ॥ ५८ ॥ एकोनितेष्ठर्षहताद्वितियोरूपो नितेष्टायहेतन्दुनागैः ॥ ५९ ॥ युक्ता
 धनैश्चापियुतोविभक्ता भूपाश्चिभिः शेषमितोहिपिराडः ॥ ६० ॥ स्वैष्टायनक्षत्रभवोऽथर्षेर्षह
 त्स्याद्विस्तृतिविस्तातिहृच्चर्षिता ॥ आयाध्वजोधूम्रहरिश्चगोखरे भव्यांक्षकाः पिराडइहाष्टशेषि
 ते ॥ ६० ॥ अस्मत्सग्रहे । पिराडोनवा १ षा ८ मि ३ गजा ८ ८ संख्यैः क्रमेणगुरायः खलु
 पञ्चावाच ॥ विभाजितेष्टा ८ कर्क १२ गजाक्षि २८ सार्को १२० रायोधनक्षेमगृहमुक्तम् ॥

६१ ॥ ध्वजो ध्वजोऽथासिंहश्चसौरभेयः । स्वरो गजः ॥ ध्वांक्षश्चेतिक्रमैरेणवहायाष्टकमुदाहृतम् ६२ ॥
 रामः ॥ ध्वजा दिकाः सर्वादिशि ध्वजेमुखं कार्यहरोरपूर्वयमोत्तरे तथा ॥ प्राच्यावृत्प्राग्यमयोग
 जेथवापश्चादुदकपूर्वयेमेद्विजादितः ॥ ६३ ॥ भनाग ८ तंष्टव्ययईरितोऽसौधुवाऽदिनामाक्षर्यु
 क्सपिराडः ॥ तष्टोशुरेणिरिन्द्रकृतान्तभूपाह्यं शाभययुहंशाभेययुन्नशुभोन्तक्रोत्रा ॥ ६४ ॥ दिक्षुपुब्वादि
 तः शालाभुवाभू १ दौ २ कृता ४ गजाः ८ ॥ शालाभुवाङ्कसंयोगः सेकोवेशमधुवादिकम्
 ॥ ६५ ॥ श्रीपतिः ॥ ध्रुवश्च १ धान्यञ्च २ जयश्च ३ नन्दः ४ खरञ्च ५ कान्तञ्च ६ मनोर
 मञ्च ७ ॥ सुवत्कसंज्ञं ८ खलुदुर्मुखाख्यं ९ क्रूरं १० विपक्ष ११ नन्दं १२ क्षयञ्च १३ ६६ आ
 क्रन्दं १४ संज्ञविपुलाह्वयञ्च १५ स्यात्पोडशेतद्विजया १६ भिधानम् ॥ वास्त्वारम्भेनक्षत्राणि
 यशोधरः ॥ ध्रुवहरिमृदुपुण्यः स्वातिहस्तानुराधा दितिवरुणयनिष्ठाभूलभसौम्यवारे ॥
 उपचयगृहसंस्थैः पापगैः केन्द्रकोणे १।४।७।१०।४ बुधशुक्रभृगुपुत्रे बेशमकाख्यप्रशस्तगृ ॥ ६७ ॥

तिथावारिकेशुभेदेनिशाकर योगेशुभेत्लग्नगतोस्थिरेभे । द्वयगेच ३।६।१।१२ कर्तुः शुभेदेविलगने
पापत्रैहैमृत्युविवर्जितगृहे ॥ ६८ ॥ वैशाखेश्रावणोमार्गे फाल्गुनेचविशेषतः ॥ पत्निपुत्रार्थ
लाभस्यादगृहकर्तुर्नसंशय ॥ ६९ कृष्णपक्षेऽशुभज्ञेयं शुक्लसर्वसमृद्धिदम् ॥ ७० ॥ कर्क ४ नक्र १० हरि ५ कुंभ ११ गतेर्कपूर्वप
स्तुकायार्थेनिपिद्धाः पार्किर्त्तिताः ॥ ७० ॥ तौलि ७ मेप १ वृष २ वृश्चिक ८ जातेदक्षिणोत्तरमुखातिचकृत्वा ॥७१॥
श्रिमसुखानिगृहाणि ॥ तौलि ७ मेप १ वृष २ वृश्चिक ८ जातेदक्षिणोत्तरमुखातिचकृत्वा ॥७१॥
पूर्वपश्चान्सुखंगेहं नलग्नान्त्यारिगोविधौ ॥ सौम्याम्यसुखंगेहंकुर्थात्पातालखेगते ॥ ७२ ॥
स्वौगृहस्थैर्गृहेणाशियांके धनंसितेदवगुरोचसौख्यम् ॥ विनाशमायातिवलेनहीने नीचस्थिते
वास्तुमुपगते ॥ ७३ ॥ सूर्यभादन्वण्येद्द्रुस्तुचक्रंचदिनभावाधि ॥ अश्वई ७ शा १२ स्वैरः १०
प्रोक्तमत्सफलदंबुधैः ७४ ॥ कुपेवास्त्वोर्मध्यदेशेऽर्थहानिस्त्वशिानादौपुष्टिश्चर्य्यवृद्धिः ॥
नाशः सूनोः स्त्रीविनाशोमृतिश्चसम्पर्षिडाशयुतः त्याच्चसौख्यम् ॥ ७५ ॥ देवात्तयेगेहविधौजलाश

येराहोर्मुखंशुद्धिशोर्विलोमतः ॥ मीनार्कसिंहार्कमृगार्कतस्त्रिभे स्वतेसुखात्पृष्टविद्विशुभाभ
 वेत् ॥ ७६ ॥ ईशानवायव्यादिक्रमेणप्लवविचारः ॥ पूर्वप्लवोवृद्धिकरी धनदश्चोत्तरप्लवः ॥ या
 म्यारोगप्रदोज्ञेयो धनहामश्रिमप्लवः ॥ ७७ ॥ नवभागगृहकृत्वापचभागंतुदक्षिणो । त्रिभाग
 मुत्तरेकाथ्यशेषंद्वारप्रकीर्तितम् ॥ ७८ ॥ अथप्रवेशः । तत्रवसिष्ठः । अथप्रवेशोनवसद्वनस्तुतो
 म्यायने जीवलिते वलाब्धे ॥ वास्त्वर्चनं भूतवलि विधायासेष्टः शुभाहेष्टगृहप्रवेशः ॥ ७८ ॥
 मार्घेथलाभप्रवेशे पुत्रार्थलाभः खलुफाल्गुनेच ॥ चैत्रेऽर्धहानिधनवान्यलाभो
 वेशाखमासेसुखपुत्रलाभः ॥ ज्येष्ठेचमासेसुपरसुनूनं हानिप्रदः शत्रुक्षयप्रदश्च ॥ ७९ ॥
 जीर्णेगृहेऽग्न्यादिमयान्नवोपि मार्गोज्ज्वयोः श्रावणकेपिसत्स्यात् ॥ वंशोम्बुपेज्यानिलवासमेपु
 नावश्यमस्तादिविचारणात् ॥ ८० ॥ अथप्रवेशनक्षत्राणि ॥ हस्तःपुष्यपुनर्वसूशतभिपास्वा
 तीतथारेवती रोहिण्युत्तरभत्रयंहीरमृगो मूसंधनिष्ठातथा ॥ कन्याकुंभभृगाजलिसिंहमिथुनं

स्वर्क्षस्वराशुद्रमे वाराजीवशनिज्ञसोमभृशुजा वेश्मप्रवेशेशुभाः ॥ ८३ ॥ तत्रगुरुः ॥ नन्दा
 भद्राजयात्रैव पूर्णाचतियः शुभाः ॥ अमावास्याचरिक्ताश्चवर्जनीयाः प्रयत्नतः ॥ ८२ ॥
 श्रीपतिः ॥ त्रिकोण १।२।७।१० शुभैरकराटकाष्टमत्यगेः ८ ॥ असदग्रहैः स्थिरो
 दयंगुहंविशेद्धलेविधौ ॥ ८३ ॥ अथकुंभचक्रम् ॥ वक्रभूरविभाप्रवेशसमये कुम्भेग्निदाहःकृता ४
 प्राच्यामुद्रसनंकृता ४ यमगता लाभः कृताः ४ पश्चिमे ॥ श्रीर्वेदा ४ कलिरुत्तैर्युगमिता
 मुख । पूर्व । दक्षि । पश्चिम । उत्तरा । गभ । गुद । कण्ठ
 १ । ४ । ४ । ४ । ४ । ४ । ३ । ३
 दाहः । उद्धसन । लाभ । श्री । काल । नाश । स्वैर्या । स्थिता

गभैविनाशोगुदे रामःस्थैर्यमतः स्थिरत्व
 मनला करणैभवेत्सर्वदा ॥ ८४ ॥
 इति श्रीलघुसंग्रहेलक्ष्मीनाराणकृते वास्तुप्रकरणम् ॥ अथा जातकाध्यायः ॥ लघुजातके ॥ षष्ठ
 ष्टमवाचन्द्रः सयोमरणायपापसंहृष्टः ॥ अष्टाभिः यशुमहृष्टोवर्षेभिश्चैस्तदर्धेन ॥ ८५ ॥ सुतः मदन ७
 नवान्त्य १२ लग्न ३ रन्ध्रे ८ ष्वशुभयुतोमरणायशीतरश्मिः ॥ भृगुसुतशशिशुत्रदेवपूज्यो

यदिचलिभिर्न्युतोऽवलोकितोवा ॥ ८६ ॥ एकोपिपापोष्टमगः शत्रुगृहेपापवर्षाक्षितोव-
 धीत् ॥ मारयतिनंरंजातं सुधारसोयेन पीतोपि ॥ ८७ ॥ लग्नाधिपजन्मपतो पष्ठा ६
 ष्टम रिः फ ३२ गेः प्रसवकाले ॥ अस्तमितोमरणकरः शशिप्रमितैऽ वेदवर्षम् ॥ ८८ ॥
 जातकाभरणे ॥ राहुभेवेज्जन्मनिकेन्द्रवर्तीऋग्रहेश्चापिनिरीक्ष्यमाणः । भवन्तिवर्षेदशभिर्वि
 नाशंवदन्तिवापोऽशकैश्चकेचित् ॥ ८९ ॥ अथ शुभपक्षयोगाः । पक्षसितेभवति जन्मयद्विक्ष
 पायांक्वणेतथाहनिशुभाशुभ दृश्यमानः ॥ तंचन्द्रमारिपुविनाशगतोपियत्नाडापत्सुरक्षतिपि
 तेवशिशुंनहन्ति ॥ ९० ॥ एकोपियदिकेन्द्रस्योभार्गवोज्ञोगिरांपतिः । नवमेवासुतस्थानेसर्वा
 रिष्टनिवारयेत् ॥ ९१ ॥ लग्नाधिपोवाजीवोवा शुक्रोवायदिकेन्द्रगः । तस्यपुरुषस्यदीर्घाशुः
 सभवेद्वाजपूजितः ॥ ९२ ॥ यदावीक्षितोयामिनोशोदिनेशंशुथश्चापिशीतांशुमुद्राक्षितश्च ॥
 तदाज्योतिपान्मेतगरयेन किंस्यात्सजातोभवेदीथरोदीर्घजीवी ॥ ९३ ॥ लघुजातके । रविव

ज्यंद्वादशैरनफाचन्द्राद्द्वितीयैः सुनफा ॥ उभयस्थितेर्दुरुगकेभङ्गमसंज्ञकश्चान्ये ॥ १४ ॥
 सञ्छीलविपयसुखान्वितप्रभुल्यातियुक्तमनफयम् । सुनफायाधीधनकीर्तियुतमात्मजितेश्वर्य्य
 भाजनं कुरुते ॥ १५ ॥ बहुभृत्यकुटुम्बारं भोनित्यसुद्विग्नमपिदुरुद्धराख्ये । भृतकंडुः खितमधनं
 जातककेमदुमेविद्यात् ॥ १६ ॥ जातकाभरणे । तत्र द्विंभाख्याचक्रविचारः । द्विंभाख्यचक्रं वि
 भात् व्यमानांत्रयंन्यसेन्मूर्च्छिसुखेत्रयंच ॥ ३ ॥ द्वे २ स्कथयोर्द्वे २ भुजयोर्द्वयंच पाणिद्वयेवक्षसि
 पंचभानि ॥ ३ ॥ नाभौचलिंगेचतथैकमेकं जान्वोभेषट्कंपरिक्ल्पनीयम् । पादद्वयेभद्धितयंक्रमेण
 सुनिप्रवर्यैः फलमुक्तमत्र ॥ १७ ॥ अल्पायुश्चरणस्थितेचगमनंदेशांतर जानुभैर्युद्धेस्यात्परदा
 रलंपटपटुर्नाभौचसंतुष्टये ॥ ऐश्वर्य्यहृदिचौरकर्मकरयेवाब्धोर्वलंस्कंधयोर्द्वय्यवक्रगनेचइष्टम
 शनंराज्यंशिरस्थोद्धिभिः ॥ १८ ॥ कन्याजन्मनिडिभचक्रजपारोगे ॥ मस्तकेत्रीगिात्रक्षारिण
 सप्तभानिसुखेन्यसेत् । स्तनद्वयेऽष्टाक्षारिण हृदयेत्रीणिभानिच ॥ १९ ॥ नाभौत्रीणिनथायुद्धे

त्रीणि सूर्यर्क्षतो न्यसेत् । कन्याजन्मनि डिं भाख्यं चक्रमुत्तं स्वयं भुवा ॥ १०० ॥ शीर्षे सन्ताप्यु
 क्त्वास्थान्मुखेधान्यधनान्विता । मत्नदये स्वामिप्रेमवृद्धकामस्तथा पुनः ॥ १०१ ॥ हृदिसौख्ययुता
 गुह्येनारीस्याद्यभिचारिणी । असन्नुष्टास्वामिरतानभोस्याज्जन्मकालके ॥ १०२ ॥ अथ दशा- ॥
 त्रि ३ चतु ४ स्त्रि ३ चतु ४ श्रैवत्रिचतु स्त्रि ३ चतुः क्रमात् । रंभं तु गुशुशुशनां कृत्स्निकादि
 बुधे सप्तदशानि १७ च ३ ॥ आदित्ये पञ्चवर्षाणि ६ सौम्ये चतुः क्रमात् । रंभं तु गुशुशुशनां कृत्स्निकादि
 शि १२ शुक्रस्याप्येकविंशतिः २१ ॥ ४ ॥ क्रुप्रहृदश्यां च बहुशो जायते क्षतिः ॥ शुभप्रहृद
 शं प्राप्य नराणां सुखमादिशेत् ॥ ५ ॥ लमान् चतुर्थगः पापेयदि स्याद्दलवत्तरः ॥ तदा मातृवधं
 कुर्यात्तत्केन्द्रे चापरोयदि ॥ ६ ॥ द्वादशे रिभुभावे वायदापापप्रहो भवेत् । तदा मातृवधं कुर्याद
 रिसौ स्थिरोयदि ॥ ७ ॥ इति लघुसंग्रहे जातकप्रकरणम् ॥ अथ प्रश्नविचारः । तत्र पद्मं

चाशिकायाम् ॥ वृषसिंहवृश्चिकघटवृद्धिस्थानंगमागमौनस्तः ॥ नमृतंनचापिनष्टं नरोगशां
 तिर्नचाभिभवः ॥ ८ ॥ तद्विपरीतंबुचरैर्द्विशरीरिमिश्रितंफलंवाच्यम् । लमेन्दोर्वक्तव्यंशुभ
 दृष्ट्याशोभनमतोऽन्यत् ॥ ९ ॥ अथलाभप्रश्नः ॥ त्रि ३ पञ्च ५ लाभा ११ स्त ७ मयेषु
 सौम्यालाभप्रदानेष्टफलाश्रयापाः ॥ तुलायकन्यामिथुनंघटश्चनृराशयस्तेषुशुभंवंदति ॥ १० ॥
 इंद्रुद्विसप्त दशमायारिषुत्रिसंस्थः पश्येद्गुरुः शुभफलप्रमदाकृतंस्यात् ॥ लग्नार्थधर्मसुतनैध
 नागाश्रयापाः कार्यार्थनाशभयदाः शुभदाः शुभाश्च ॥ ११ ॥ भद्रोत्पले । पापेर्लग्नोपगतैः
 शरीरपीडांविनिर्दिशेत्कलहम् ॥ सुखसंस्थैः सुखनाशं गृहभेदंवन्युविग्रहंचवेदत् ॥ १२ ॥
 अस्तेगमनविरोधः कर्मस्थेचान्यनाशश्चा शुभदृष्टिसंप्रयोगात्प्रश्नस्यकृच्छ्रकृद्धदेतिसिद्धिम् ॥ १३ ॥
 दूरगतस्यागमनंमुतधनसहजस्थितेग्रहेलग्नात् ॥ सौम्यैर्नेष्टप्राप्तिलेध्यागमनगुरुसिताभ्याम् ॥ १४ ॥
 द्वितीयेकेन्द्रतोऽभ्येतियदाखेटस्तदागमः ॥ अपियोस्तगृहंदृष्ट्वाभ्यादितिप्रशंकितम् ॥ १५ ॥

पञ्चमेशोयलग्नेशोविषमर्क्षगतोयदा ॥ पुत्रजन्मप्रदोज्ञेयः कन्यानांसमराशिगः ॥ १६ ॥
 सुताधिपोनृराशिस्यः पुंराशिस्योविलग्नपः ॥ वीक्षितः पुत्रदः प्रोक्तोद्युग्मराशौचकन्यकाम् ॥
 ॥ १७ ॥ लग्नाद्विषमोपगतः शनैश्चरः पुत्रजन्मदोभवति ॥ जीवरविलग्नचन्द्रमसोविषमोप
 गतानरंकुशुः ॥ १८ ॥ गर्भिणीनामशुक्लादितिथिर्मुनिभिर्युता ॥ रामैर्भागात्सुताद्राम्यां
 सुतश्चैकेनखनवा ॥ १९ ॥ दूतेनोक्ताहिवाणीखलुदशगुणिताराशिवक्रैर्विमिश्रा भूयोभूरेवदा
 तानिकटजनयुतासप्तभागावशेषात् ॥ एके १ वह्वी ३ शरेवाविषमपद्युतेनास्तिलाभोनराणां
 शून्येवदे ४ रसे ६ वा भवतिचनियतंकार्यसिद्धिस्तुराजन् ॥ २० ॥ इति श्रीलघुसंप्रहेल्लक्ष्मी
 नारायणकृतेप्रश्नसूचनप्रकरणम् ॥ अथार्किकित्स्वशास्त्रोक्तमुच्यते ॥ कादिहांतान्त्रित्वेद्वर्णान्
 स्वराधाङ्केगणोज्जितान् । तिर्यक्पंक्तिः क्रमेणैवंपंचत्रिंशत्प्रकोष्टके ॥ २१ ॥ नभस्येमार्गवैशास्वे
 ह्यस्वरस्योदयोभवेत् ॥ आश्विनश्रावणाषाढेइकारोनायकः स्मृतः ॥ २२ ॥ उकारश्चत्रपौपे

स्यादेकारोज्येष्ठकार्तिके ॥ ओंकारउदयंयातिमाघफाल्गुनमासयोः ॥ २३ ॥ किञ्चिच्छाम
 करोवातः कुमारस्त्वर्द्धलाभदः ॥ सर्वसिद्धियुवादत्ते वृद्धेहानिमृतेमृतिः ॥ २४ ॥
 चन्द्रकालानलं चक्रंयोमाकारंतिखेद्रुधुयः ॥ चतुर्दिक्षुत्रिशूलानिमध्ये
 भिन्नानिकारयेत् ॥ २५ ॥ मध्येत्रिशूलपूर्वस्थंदिनऋक्षादितिल्यते ॥
 त्रिशूलेचवहिर्मध्येवहिस्रिशूलकेतथा ॥ २६ ॥ नामऋक्षंस्थितंयत्रज्ञे
 यंतत्रशुभाशुभम् । त्रिशूलेचक्रवाह्येचक्रकल्पेत्थैवच ॥ २७ ॥ त्रिशू
 लेचभवेन्मृत्युर्मध्यमंत्रहिरष्टकम् । लाभः क्षेमोजयः प्रज्ञाचन्द्रगर्भेन
 शयः ॥ २८ ॥ वर्जनीयंप्रयत्नेनप्रथमाष्टत्रिपञ्चकम् । ऋक्षंद्वाविशकंचा
 त्रकालरूपनसंशयः ॥ २९ ॥ लाभालाभंसुखंदुःखंजयंचैवप्रजायते ।
 चन्द्रकालानलंचक्रंज्ञानसंशयवर्जितम् ॥ ३० ॥ रोगेचकुजनक्षत्रादि

२३-२४	२८ १ २			
२२-२३	२७	३	६	१०
२१-२२	२६	४	५	१०
	२५			
	१९	१२		
	१८	११		
	१७	१३		
	१६	१५	१४	

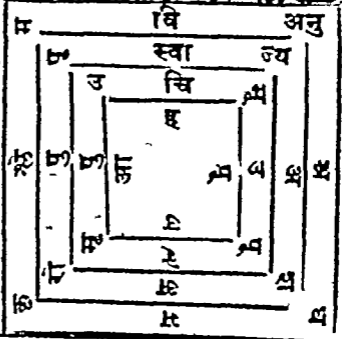
नक्षाचात्रयुद्धके । जपतोष्टृत्तिकक्षाद्विसूर्यक्षादन्यतोबुधैः ॥ ३१ ॥ इति चन्द्रकालानलचक्रम् ॥
उर्ध्वगात्रिभ्रुत्लाप्रास्तिस्रः तिर्यक्स्तुसंस्थिताः । द्वेद्रन्युब्जस्थितेकोणेशृङ्गयुग्मतथैवच ॥
॥ ३२ ॥ मध्ये त्रिश्रुलदराढाधो भानुभाद्यममराडलम् ॥ सव्यमार्गेणदातव्यमष्टाविंश
तिसंस्थया ॥ ३३ ॥ नामऋक्षंचयत्रास्तिज्ञेयतत्रशुभाशुभम् । अधोगतैस्त्रिनक्षत्रैरुद्देगोवधबंध
म् ॥ ३४ ॥ ऋक्षाष्टकेजयोत्ताभोऋक्षपदकेतथापुनः । शृङ्गयुग्मेरुजाभंगोमृत्युः श्रुतत्रयेस्फुट
इतिसूर्यकालानलचक्रम् ॥ आर्द्रादिकंलिखेच्चक्रमृगान्तंचत्रिनाडिकम् । भुजङ्गसदृशाकारंम
ध्यमूलंप्रतिष्ठितम् ॥ ३७ ॥ रवीन्दुनामनक्षत्रमेकनाड्यांयदाभवेत् । तदामृत्युर्नसन्देहोर्गोगा
द्वापिरणोथवा ॥ ३८ ॥ इतित्रिनाडीचक्रम् ॥ मुखेदक्षेपाणौचरणयुगलेवक्षसिकेशिरोभागेनेत्र
द्वितययुदकेनामभतः ॥ लिखेदकं १ वेदा ४ रस ६ शर ४ चतु ४ स्त्रि ३ द्वि २ युग २ त्तरं

हानि	१	मुखे
पूजा	४	दक्षिण
अम.	६	चरणयो
धनम्	५	हृदये
भय	४	करयो
भूपाल	३	शोषं
सुखम्	२	नेत्रे
मृत्तु.	२	गुहे

रोहानिः पूजाभ्रमथनभयंभूसुखसृतिः ॥ ३९ ॥ जन्माष्टकद्वादशतुय्यगोपि
 हृच्छीर्षिसव्यतरवाहुनेत्रे । तदासुखंविघ्नकरस्त्रिपथो लोभेपुवत्क्रांतिभुजेगुदस्ये
 ॥ ४० २ क्रूरगर्भेपुरंधनन्तिप्राकारेखंडकारकाः । बाहुस्यविष्टकसैन्यभयदानानत्र
 संशयः ॥ ४१ ॥ क्रूरगर्भेशुभावाह्येनिश्चितं गृह्यतेपुरम् । सौम्यामध्येवहिः क्रूरात्रसा
 ध्यं दुर्गमुच्यते ॥ ४२ ॥ अथकोटपालकविधिः । शुक्रः सौम्यो गुरुर्मन्दराह्वे
 भानुजः सितः । बुधेन्दुभास्करो सौरिः सौम्येतिमाधवामताः ॥ ४३ ॥ रविर्भौमः सि
 तः सौम्यो गुरुः सौरिः शशीतमः । वर्गेशाअक्रवर्गादीकोटपालाः प्रकीर्तिताः ॥
 कोटाधिपः कोटमध्येकोटपालोविहिस्थितः । तदाकोटभयं नास्तिविपरीतास्तुहा
 निदाः ॥ ४४ ॥ बाह्यशत्रुप्रवेशक्षेसंश्रामयदिकारयेत् । तदासिध्यति तद्दुर्गं नान्यथास्त्रभाषित
 म् ॥ ४५ ॥ पुरभेनिर्गमिवक्राकथंचित्पूरखेत्राः । दुर्गमुक्त्वा तदाकाले दुर्गस्थो नपलायते ॥

॥ ४६ ॥ ऋषुस्तंभसंस्थेषुवाकितेषुपलायते । विहायदुर्गदुर्गेशाः मन्देहोनात्रकारयेत् ॥ ४७ ॥
 दुर्गान्मनः स्वरोयस्य बालोवांस्तमितोपिवा ॥ तद्दिनेप्रारभेद्युद्धंदुर्गः सिध्यतिनान्यथा ॥ १ ॥
 पुरनक्षत्रादीशानकोणतोलिखेत् । गणनापिकाद्यां इति कोटचक्रम् । लिखेत्पूर्वतोवामतश्चित्रमुल्या
 श्रुतुर्दिक्षुमव्येनयामानथाष्टौ । दिगष्टभ्रमान्मासतः सव्यतश्चपृष्ठेऽथद
 क्षेशुभोक्षेत्रपाली ॥ ४८ ॥ इतिक्षेत्रपालभूमिः । देवज्ञचिन्तमणौ ॥
 इन्द्रप्राणयमेशवारिद्रुतमुक्त्सोम्यासुरेषुक्रमात् यामार्द्धेदिवसेत्रया
 तिजयतोदक्षेथपृष्टतमः ॥ ४९ ॥ रात्रौपिश्रमवन्हिहसौम्यनिञ्चति
 प्राग्वातसोभंशकं त्वीशानेघटिकाद्वयपुनरसौत्रुर्ध्वेचतुर्ध्वेदिशि ॥ ५० ॥
 इत्यर्द्धयामः ॥ प्राचीकुर्वरिथिविराक्षसधर्मराजतोयाधिपानिलमहेश
 दिशिक्रमेण । यामार्द्धकैः प्रातपदादितिथौमहेशीदक्षस्थिताशुभकरी

खलुपृष्ठभागे ॥ ५१ ॥ इति श्रीलघुसंग्रहलक्ष्मीनारयणकृतेचक्रप्रकरणं समाप्तम् ॥ चतुराशिचतुः
 कोखनराकारलिखेद्बुधः । रविभाज्जन्मभलेत्यभीशानादौचसव्यतः ॥ ५२ ॥ शुभ्रशीर्षपलाय
 तेशुक्रणौ त्रजाग्रतः ॥ दक्षिणेहस्तपादेचशुभुः सन्नोपसूर्पति । वामपादेचहस्तेचनिश्रितंथा
 र्थतेरिपुः ॥ ५३ ॥ दुर्गनक्षत्रमारम्यसूर्यो भवतिपंचमः ॥ अथवाद्रादशेऋक्षे तधाप्येकोनविं
 शतिः ॥ ५४ ॥ षड्विंशेचाथनक्षत्रेपुरभंगोविनिर्दिशेत् ॥ धनहारविवेधः स्यात्त्रलहाकेतुभौ-
 मयोः ॥ ५५ ॥ पुरहाशनिवेषः स्यत्त्राहुश्चन्द्रस्तथास्त्रियाः ॥ सप्तदशगः पुरक्षाद्यदिचेतिद्विवा
 करः ॥ ५६ ॥ पुरस्यपुरनाथस्य नवमेभास्करेपिच ॥ धनहात्रलहाचिवपुरहापुरपहास्त्रिहा ॥
 ॥ ५७ ॥ अश्विन्यादितिसचक्रंसर्षाविंशतितारकम् । त्रिकोणनवभिर्लब्धकतव्यतिथ्यगच्छति ॥
 ॥ ५८ ॥ अश्विनरीरेवतीवैधशजाश्विनिय्येष्ठयोः । मघापौषेमघाश्लेषामूलयोस्तथा
 ॥ ५९ ॥ एवंसंघट्टचक्रेणकार्यान्क्रुक्षगताग्रहाः ॥ भूपनामर्क्षसंघट्टेयुद्धेभवतिनान्यथा ॥ ६० ॥

निर्वेधेसौम्यवेधेचयुद्धं नास्ति नैर्द्रयोः ॥ क्रूरवेधे भवेद्युद्धं तत्काले वोररूपिणां ॥ ६१ ॥ युद्धकांक्षी
भवेद्राजापुष्पभंक्रूरवोधितम् ॥ युद्धद्रेषी भवत्सौम्यस्तथावेधविवर्जिते ॥ ६२ ॥ सौम्यक्रूरविभा
गेन मित्रामित्रक्रमेण च । वक्रातिचारगत्याचयुद्धं स्वल्पं चनास्ति च ॥ ६३ ॥ इतिसंघटचक्रम् ॥
प्रद्योतनात्पञ्चनगाङ्गसूर्यनेवन्दुपडविंशमितानिभानि ॥ श्वेतमहीनेवगृहविधेयं तडागवापीख
ननंनशस्तम् ॥ ६४ ॥ अन्यकंतदनुमन्दलौचनमध्यलौचनमतः सुलोचनम् ॥ रोहिणी
प्रभृतिभंचतुर्विधं नुनमत्रगणयेत्पुनः ॥ ६५ ॥ विनष्टार्थस्यालाभो धेशीघ्रं मन्देप्रयत्नः ॥
स्याद्दरेश्रवणं मध्येश्रुत्यातीनसुलोचने ॥ ६६ ॥ इति लघुसंग्रहः समाप्तः ॥

पता—मैनेजर भार्गव पुस्तकालय—चीक बनारस सिटी ।

मैनेजर पं० आत्माराम शर्मा द्वारा जालं प्रिंटिंग वर्क्स कालेभरो बनारस में छपा ।

॥ सूचीपत्र ॥

१ शृङ्खल्योतिपसार	१)	१० प्रेतमञ्जरी	१-)	२० आदिस्य हृदय	=)
२ महतीचिन्तामणि	॥=)	११ लघुकौमुदी जि०	१-)	२१ तत्वबोध भा० टी०	=)
३ दुर्गा सप्तशती बड़ा मोटा	॥=)	१२ सारस्वत व्याकरण जि०	१-)	२२ चौमिस गायत्री	≡)
अक्षर	॥=)	१३ सत्यनारायण भा० टी०	≡)	२३ सत्यनारायण मूल सात	=)
४ समंत्रक प्रहशाति प्रयोग	॥)	१४ लघुसंग्रह मूल	१)	अध्याय	=)
५ दशकर्म पद्धति	॥=)	१५ वासिष्ठीहवन पद्धति	१)	२४ साधत्सरिकैकादिष्ट श्राद्ध	-)॥
६ अमरकोष मूल	॥=)	१६ जनेऊ कर्म विधि	≡)	प्रयोगः	-)॥
७ गीता गु० जि० रे०	१-)	१७ लघुपाराशरी	≡)	२५ पार्वणश्राद्ध	-)॥
८ विवाह माया टीका	॥=)	१८ नित्य कर्म पद्धति	=)	२६ विष्णुसहस्रनाम गु.	-)॥
९ शौचबोध	१-)	१९ विवाह पद्धति मूल	=)	२७ अनंत कथा	-)

पुस्तक मिलने का पता—भैनेजर भार्गव पुस्तकालय, चौक बनारस सिटी ।

॥ * ॥ इति लघुसंग्रहः समाप्तः ॥ * ॥